

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ &
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Αθήνα 03/10/2012
Αριθ. Πρωτ. 6524

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Δ/ΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

Προς : Πίνακας αποδεκτών

Κοιν. : Πίνακας αποδεκτών

Πληροφορίες: Φ. Θεοδώρου, Δ. Αλεξανδρή
Ταχ Δ/ση : Ευαγγελιστριάς 2 Αθήνα
ΤΚ : 105 63
Τηλέφωνο : 2131510138 - 2131510975
FAX : 2131510 935
E-mail : fttheo@gscp.gr, dalex@gscp.gr

ΘΕΜΑ: Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

- ΣΧΕΤ.:**
1. Το Ν. 776/1978 (ΦΕΚ 68/Α'/1978) «Βοηθήματα αστέγων οικογενειών Ν. Αττικής εκ θεομηνιών 1977-1978».
  2. Το Ν. 4442/1929 (ΦΕΚ 339/Α'/1929) «Περί κυρώσεως του από 21 Σεπτεμβρίου 1929 Ν.Δ./τος "περί στρατιωτικών και ναυτικών εισφορών και ναυλώσεων"».
  3. Το Ν. 1068/1980 (ΦΕΚ 190/Α'/1980) «Περί συστάσεως ενιαίου φορέως Υδρεύσεως – Αποχετεύσεως Πρωτευούσης».
  4. Το Ν. 1190/1981 (ΦΕΚ 203/Α'/1981) «Περί κυρώσεως της από 26.3.1981 Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας "περί αποκαταστάσεως ζημιών εκ των σεισμών 1981" και ρυθμίσεως ετέρων συναφών θεμάτων».
  5. Το Ν. 1579/1985 (ΦΕΚ 217/Α'/1985) «Ρυθμίσεις για την εφαρμογή και ανάπτυξη του ΕΣΥ και άλλες διατάξεις».
  6. Το Ν. 2218/1994 (ΦΕΚ 90/Α'/1994) «Ίδρυση νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια και άλλες διατάξεις».
  7. Το Ν. 2445/1996 (ΦΕΚ 274/Α'/1996) «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης της Μελέτης, Κατασκευής, Αυτοχρηματοδότησης, και Εκμετάλλευσης της Ελεύθερης Λεωφόρου Ελευσίνας – Σταυρού – Αεροδρομίου Σπάτων και Δυτικής Περιφερειακής Λεωφόρου Υμηττού, ρύθμιση συναφών θεμάτων και άλλων διατάξεων».
  8. Το Ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107/Α'/1997) για την Διοίκηση, Οργάνωση και στελέχωση της Περιφέρειας.
  9. Το Ν. 2459/1997 (ΦΕΚ 17/Α'/1997) «Κατάργηση φορολογικών απαλλαγών και άλλες διατάξεις».
  10. Το Ν. 2646/1998 (ΦΕΚ 236/Α'/1998) «Ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας και άλλες διατάξεις».
  11. Το Ν. 2576/1998 (ΦΕΚ 25/Α'/1998) «Βελτίωση των διαδικασιών για την ανάθεση της κατασκευής δημοσίων έργων και άλλες διατάξεις».
  12. Το Ν. 2696/1999 (ΦΕΚ 57/Α'/1999) «Κύρωση Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας».
  13. Το Ν. 2800/2000 (ΦΕΚ 41/Α'/2000) «Αναδιάρθρωση Υπηρεσιών Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, Σύσταση Αρχηγείου ΕΛΑΣ και άλλες διατάξεις».
  14. Το Ν. 2937/2001 (ΦΕΚ 169/Α'/2001) «Τροποποίηση..., ρυθμίσεις ΕΥΑΘ Α.Ε. και άλλες διατάξεις».
  15. Το Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α'/2002) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις».
  16. Το Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102/Α'/2002) «Περί αναβάθμισης της Πολιτικής Προστασίας και λοιπές διατάξεις».
  17. Το Ν. 3106/2003 (ΦΕΚ 30/Α'/2003) «Αναδιοργάνωση του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας και άλλες διατάξεις».
  18. Το Ν. 3212/2003 (ΦΕΚ 308 /Α'/2003) «Άδεια δόμησης, πολεοδομικές και άλλες διατάξεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων».
  19. Το Ν. 3370/2005 (ΦΕΚ 176/Α'/2005) «Οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών δημόσιας υγείας και λοιπές διατάξεις».
  20. Ν. 3402/2005 (ΦΕΚ 258/Α'/2005) «Αναδιοργάνωση του συστήματος αιμοδοσίας και λοιπές διατάξεις».
  21. Το Ν. 3481/2006 (ΦΕΚ 162/Α'/2006) «Τροποποιήσεις στη νομοθεσία για το Εθνικό Κτηματολόγιο, την ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων έργων και μελετών και άλλες διατάξεις».
  22. Το Ν. 3511/2006 (ΦΕΚ 258/Α'/2006) «Αναδιοργάνωση Πυροσβεστικού Σώματος, αναβάθμιση της αποστολής του και άλλες διατάξεις».

23. Το Ν. 3527/2007 (ΦΕΚ 25/Α'/2007) «Κύρωση συμβάσεων υπέρ νομικών προσώπων εποπτευόμενων από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις».
24. Το Ν. 3613/2007 (ΦΕΚ 263/Α'/2007) «Ρυθμίσεις θεμάτων Ανεξάρτητων Αρχών, Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών».
25. Το Ν. 3542/2007 (ΦΕΚ 50/Α'/2007 «Τροποποιήσεις διατάξεων του Κώδικα Κυκλοφορίας (κωδ. Ν. 2696/1999 - ΦΕΚ 57/Α'/1999)
26. Το Ν. 3536/2007 (ΦΕΚ 42/Α'/2007) «Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης».
27. Το Ν.Δ. 57/1973 (ΦΕΚ 149/Α'/1973) "Περί λήψεως μέτρων κοινωνικής προστασίας των οικονομικώς αδυνάτων και καταργήσεως των διεπουσών τον θεσμόν της απορίας διατάξεων".
28. Το Ν.Δ. 17/1974 (ΦΕΚ 236/Α'/1974) «Περί πολιτικής σχεδιάσεως εκτάκτου ανάγκης».
29. Το Π.Δ. 69/1988 (ΦΕΚ 28/Α'/1988) «Οργανισμός Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων».
30. Το Π.Δ. 210/1992 (ΦΕΚ 99/Α'/1992) «Κωδικοποίηση διατάξεων Προεδρικών Διαταγμάτων του κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Πυροσβεστικού Σώματος».
31. Το Π.Δ. 93/1993 (ΦΕΚ 39/Α'/1993) «Διατηρούμενες αρμοδιότητες Υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων».
32. Το Π.Δ.161/1997 (ΦΕΚ 142/Α'/1997) «Οργανισμός, Κανονισμός της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (ΕΜΥ) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας».
33. Το Π.Δ. 340/2002 (ΦΕΚ 283/Α'/2002) «Σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) για τη μελέτη, κατασκευή και λειτουργία Οδικών Αξόνων με Παραχώρηση (ΕΥΔΕ/ΟΑΠ).
34. Το Π.Δ. 22/2006 (ΦΕΚ 18/Α'/2006) «Οργανισμός του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.)».
35. Το Π.Δ. 30/2007 (ΦΕΚ 28/Α'/2007) «Τροποποίηση των Διατάξεων που αφορούν την Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) για την εκτέλεση του έργου αποχέυσης και ετεξεργασίας λυμάτων μεζίνος περιοχής Θεσσαλονίκης».
36. Το Π.Δ. 228/2007 (ΦΕΚ 260/Α'/2007) «Τροποποίηση του Π.Δ/τος 208/2000 (ΦΕΚ Α'/187/2000): Σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων για τη μελέτη και κατασκευή του Έργου Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης (ΕΥΔΕ/Β.Ο.Α.Κ.)» .
37. Το Π.Δ. 4/2008 (ΦΕΚ 16/Α'/2008) «Σύσταση Ειδικών Υπηρεσιών Δημοσίων Έργων Μελετών – Κατασκευών, Λειτουργίας και Συντήρησης Έργων Παραχώρησης».
38. Το Π.Δ. 35/2008 (ΦΕΚ 60/Α'/2008) «Τροποποίηση του Προεδρικού Διατάγματος 166/1996 (Α'/125) «Σύσταση Γενικής Γραμματείας Συγχρηματοδοτούμενων Δημοσίων Έργων στο Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., καθορισμός των αρμοδιοτήτων της και τροποποίηση και συμπλήρωση των Π.Δ. 69/1988 και 91/1991».
39. Την Κ.Υ.Α. Δ14α/02/69/ΦΝ380/10-11-1994 (ΦΕΚ 846/Β'/1994) «Ίδρυση Εταιρίας έργων υποδομής με την επωνυμία Εγνατία οδός Ανώνυμη Εταιρία».
40. Την Υ.Α. 2025/19-01-1998 (ΦΕΚ 12/Β'/1998) «Έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών του από 30.12.1997 Γενικού Σχεδίου πολιτικής προστασίας, με την συνθηματική λέξη "ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ"».
41. Την Κ.Υ.Α. 2673Π2/οικ.2673/29-8-2001 (ΦΕΚ 1185/Β'/2001) «Τροποποίηση και συμπλήρωση Προγραμματικών Αποφάσεων περί παροχής Κοινωνικής Προστασίας».
42. Την 1299/7-4-2003 (ΦΕΚ 423/Β'/2003) έγκριση Υπουργού Εσωτερικών του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με την συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης".
43. Την Υ.Α. 3384/28-06-2006 (ΦΕΚ 776/Β'/2006) «Συμπλήρωση του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ" με το Ειδικό Σχέδιο "Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών"».
44. Την Υ.Α. Δ17α/06/52/ΦΝ443/20-03-2007 (ΦΕΚ 398/Β'/2007) «Καθορισμός των οδών του Ν. Αττικής και των ολοκληρωμένων τμημάτων των αυτοκινητοδρόμων, που η συντήρησή τους ανήκει στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών της Γ.Γ.Δ.Ε./ΥΠΕΧΩΔΕ».
45. Την από 18-4-2008 Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών με αριθμ. Πρωτ. 9702/2007
46. Την Κ.Υ.Α. 281245/2008 (ΦΕΚ 628/Β'/2008) «Κανονισμός Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων».
47. Τη ΔΟ/Ο/28/2/φ.1332/10-4-2008 Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. (ΦΕΚ 668/Β'/2008) «Εκχώρηση και μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στην Εταιρεία με την επωνυμία «Εγνατία Οδός Ανώνυμη Εταιρεία» που αφορούν στη διαχείριση δημοσίων έργων με συμβάσεις παραχώρησης».
48. Τη 4422/Ε.Ο./06-09-2007 (ΦΕΚ 1787/Β'/2007) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής «Καθορισμός των οδών του Ν. Αττικής που η συντήρησή τους ανήκει στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών της Περιφέρειας Αττικής και των Νομαρχιών Αθηνών, Πειραιά, Ανατολικής Αττικής και Δυτικής Αττικής».
49. Την 33/3147/12-10-1998 εγκύκλιο της Δ/σης Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.
50. Την 938/ΑΖ11/15-04-1998 εγκύκλιο του Υφυπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. που αφορά την αποκατάσταση ζημιών κτιρίων που επλήγησαν από πλημμύρες, πυρκαγιές και κατολισθήσεις.
51. Το Δ7γ/1607/Φ.Ε33/14-9-2005 έγγραφο της Δ/σης Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.
52. Το 12815/08-09-2006 έγγραφο της Δ/σης Αξιοποίησης Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Μηχανικού Εξοπλισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
53. Το 5301/4/16-λδ/20-06-2006 έγγραφο της ΕΛ.ΑΣ./Α.Ε.Α.
54. Το 4096/12-07-2006 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
55. Το 1764/12-03-2009 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας που αφορά εγχειρίδιο Πολιτικής Ασκήσεων με τίτλο «Σχεδιασμός, Διεξαγωγή και Αποτίμηση Ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας "ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ"».
56. Την 109259/28-08-2007 Εγκύκλιο του Υ.Υ.Κ.Α «Λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας σε περιπτώσεις φυσικών

- καταστροφών»
57. Το ΠΔ 99/2009 (ΦΕΚ 125/Α'/2009) «Ρύθμιση θεμάτων οργάνωσης της Ελληνικής Αστυνομίας»
  58. Το Π.Δ. 184/2009 (ΦΕΚ 213/Α'/2009) «Σύσταση Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και καθορισμός των αρμοδιοτήτων του»
  59. Την Κ.Υ.Α. Η.Π.31822/1542/Ε103/20-07-2010 (ΦΕΚ 1108/Β'/2010) «Αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2007/60/ ΕΚ «για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας», του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2007»».
  60. Ο Ν3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτη» (ΦΕΚ 87, τευχ Α')
  61. Το Ν.4018/2011 (ΦΕΚ 215/Α'/2011) «Αναδιοργάνωση του συστήματος αδειοδότησης για τη διαμονή αλλοδαπών στη χώρα υπό όρους αυξημένης ασφάλειας, ρυθμίσεις θεμάτων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών»
  62. Την ΥΑ 44403/2011 (ΦΕΚ 2492/Β'/2011) «Έγκριση τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής»
  63. Το Π2α/Γ.Π.οικ.94064/19-08-2011 έγγραφο της Δ/ση Κοινωνικής Αντίληψης & Αλληλεγγύης του ΥΥΚΑ «Σχετικά με προγράμματα κοινωνικής προστασίας»
  64. Το Δ.ΥΓ2/49487/5-8-2011 έγγραφο της Δ/σης Υγειονομικής Μηχανικής και Υγιεινής Περιβάλλοντος του ΥΥΚΑ «Εγκύκλιος σχετικά με λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών»
  65. Το Δ7γ/1220/Φ.Εγκ. 33/29-08-2011 έγγραφο της Δ/σης Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7) της ΓΓΔΕ «Αστυνόμευση ρεμάτων και συντήρηση αντιπλημμυρικών έργων»
  66. Το 4524/Α42/26-08-2011 έγγραφο της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (ΥΑΣ) της ΓΓΔΕ «Διαδικασία αποκατάστασης ζημιών σε κτίρια που επλήγησαν από καταστροφές μετά την εφαρμογή του Προγράμματος "Καλλικράτης"»

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ιδιόμορφη γεωμορφολογία της χώρας μας συμβάλλει στην ανάπτυξη μεγάλου αριθμού ρεμάτων με μικρές σχετικά λεκάνες απορροής, στις οποίες κυριαρχούν οι έντονες κλίσεις που συντελούν στη γρήγορη αποστράγγισή τους και στη δημιουργία πλημμυρών, όταν εκδηλώνονται καιτιγίδες ή έντονες βροχοπτώσεις. Τα φαινόμενα αυτά έχουν κατά το παρελθόν προκαλέσει αρκετές καταστροφές σε κατοικημένες περιοχές, σε τεχνικά έργα και αγροτικές εκμεταλλεύσεις και έχουν θέσει σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές.

Η πρόκληση αυτών των καταστροφών οφείλεται συνήθως στις παρεμβάσεις που έχουν γίνει στην κοίτη και τα πρανή των φυσικών ρεμάτων και στην πλημμελή συντήρηση των τεχνικών έργων που κατασκευάστηκαν για να διευκολύνουν την απορροή των ομβρίων υδάτων, ή πολλές φορές και στην αυταρξία τέτοιων έργων.

Με βάση τα παραπάνω, επιβάλλεται κατά προτεραιότητα, ο σχολαστικός έλεγχος όλων των αντιπλημμυρικών έργων και η συντήρησή τους από τους αρμοδίους φορείς, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η απρόσκοπτη λειτουργία τους.

Επίσης επιβάλλεται η άμεση λήψη προληπτικών μέτρων και έργων, έτσι ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος σε περιοχές που βαρύνονται με ανάλογο ιστορικό, ή στο πρόσφατο παρελθόν έχουν πληγεί από δασικές πυρκαγιές.

Στην περίπτωση αυτή είναι προφανές ότι η απομάκρυνση της δασικής βλάστησης συμβάλλει στην αύξηση της απορροής των υδάτων και των φερτών υλών, με αποτέλεσμα ο κίνδυνος να είναι ακόμη μεγαλύτερος.

Τέλος, για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, βάσει των οποίων θα πρέπει να δρομολογούνται και οι δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπισή τους, διευκρινίζεται ότι με την Κ.Υ.Α.Η.Π.31822/1542/Ε103/20-07-2010 (ΦΕΚ 1108/Β'/2010) έχει θεσπιστεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την αξιολόγησή τους με στόχο τη μείωση των αρνητικών συνεπειών τους στην Ελλάδα. Με την εφαρμογή της ανωτέρω ΚΥΑ, η οποία εκδόθηκε σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2007/60/ ΕΚ «για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας» αναμένεται άμεσα να ολοκληρωθεί η προκαταρκτική αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού ή τμήμα διεθνούς περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού που βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια, ενώ μέχρι τέλους του 2013 αναμένεται να εκδοθούν οι χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας και οι χάρτες κινδύνων πλημμύρας.

1.2. ΕΡΓΑ, ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

Με δεδομένη την εμφάνιση του καταστροφικού φαινομένου των πλημμυρών καθ' όλη την διάρκεια του έτους, με ιδιαίτερη έμφαση στους χειμερινούς μήνες, προκύπτει η ανάγκη για δρομολόγηση συντονισμένων έργων και δράσεων πρόληψης και ετοιμότητας που θα συμβάλουν στην αντιμετώπισή τους.

Τα έργα, οι δράσεις και τα μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας που εφαρμόζονται στη χώρα μας για την αντιμετώπιση των πλημμυρών, ενόψει της χειμερινής περιόδου όπου εμφανίζονται με μεγαλύτερη συχνότητα, προσδιορίζονται θεματικά στις παρακάτω ενότητες.

1. Σχολαστικός έλεγχος όλων των αντιπλημμυρικών έργων και συντήρησή τους, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η απρόσκοπτη λειτουργία τους, κατά προτεραιότητα σε περιοχές που έχουν πληγεί από πρόσφατες καταστροφικές δασικές πυρκαγιές,
2. Μελέτη και εκτέλεση έργων συγκράτησης των εδαφών σε δασικές εκτάσεις που η φυσική τους βλάστηση πρόσφατα έχει καταστραφεί από πυρκαγιές, (κορμοδέματα, κορμοφράγματα, αυλακώσεις κλπ.).
3. Έλεγχος και προληπτικός καθαρισμός των κοιτών των ρεμάτων με σκοπό την αποκατάσταση της φυσικής τους ροής.
4. Λήψη των απαραίτητων μέτρων προστασίας από τον κίνδυνο των πλημμυρών στις εγκαταστάσεις των Δημοτικών Επιχειρήσεων και Εταιριών Ύδρευσης Αποχέτευσης, ιδιαίτερα των αντλιοστασίων και των υδραγωγείων.
5. Απομάκρυνση όλων των απορριμμάτων, φερτών υλικών, φυλλώματος δένδρων, κλπ, τα οποία βρίσκονται σε δρόμους και κοινόχρηστους χώρους εντός του αστικού χώρου και μπορεί να προκαλέσουν εμφράξεις σε παρακείμενα φρεάτια απορροής όμβριων υδάτων.
6. Επιτάχυνση εργασιών, ενόψει της χειμερινής περιόδου, για την ολοκλήρωση αντιπλημμυρικών έργων σε περιοχές που βαρύνονται με ανάλογο ιστορικό και κατά προτεραιότητα σε περιοχές που έχουν πρόσφατα πληγεί από δασικές πυρκαγιές, καθώς και προγραμματισμό και εκτέλεση νέων έργων, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.
7. Ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων πρόληψης και αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από πλημμύρες, κατά προτεραιότητα σε περιοχές που έχουν πρόσφατα πληγεί από δασικές πυρκαγιές.
8. Αναβάθμιση των μνημονίων ενεργειών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από πλημμύρες από τις Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και Περιφερειών καθώς και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, σύμφωνα με τις διοικητικές αλλαγές που έχει επιφέρει η εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης»
9. Σύγκληση των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων, με εντολή των Περιφερειάρχων και ευθύνη των Αντιπεριφερειάρχων, με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
10. Σύγκληση των Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων (ΣΤΟ) με ευθύνη των Δημάρχων και σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Δήμου σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων στην υλοποίηση των ανωτέρω έργων, δράσεων και μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας προσδιορίζονται ακολούθως με αναλυτικό τρόπο και βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

2.1 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Οι αρμοδιότητες των φορέων στη συντήρηση των αντιπλημμυρικών έργων, προς αποφυγή συγχύσεων, καθορίζονται στην 33/3147/12-10-1998 εγκύκλιο της Δ/σης Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., καθώς και στο άρθρο 5 του Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α'/2002). Διευκρινήσεις για την εφαρμογή της

ανωτέρω εγκυκλίου μετά την εφαρμογή του Ν. 3852/10, δίνονται στο Δ7γ/1220/Φ.Εγκ.33/29-08-2011 έγγραφο της Δ/σης Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7) της ΓΓΔΕ/ Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων, το οποίο έχει κοινοποιηθεί σε όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Περιφέρειες και Δήμους της χώρας με το 6136/9-09-2011 έγγραφό μας

Σύμφωνα με τα ανωτέρω και με την εφαρμογή του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α'/2010) οι αρμοδιότητες για την αστυνόμευση των ρεμάτων και τη συντήρηση αντιπλημμυρικών έργων που ανήκαν στις καταργηθείσες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και στις Περιφέρειες, περιήλθαν πλέον στις νέες Περιφέρειες που συστήθηκαν με τον Ν. 3852/2010 και ασκούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών. (Δ7γ/1220/Φ.Εγκ.33/29-08-2011 έγγραφο της Δ/σης Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7) της ΓΓΔΕ, Ν.3852/2010 αρθ. 186 παρ. ΙΙ.ΣΤ.)

Ειδικότερα, η αντιπλημμυρική προστασία της κοιλάδας του ποταμού Έβρου, Ερυθροποτάμου, Άρδα, παραποτάμων και Περιφερειακής Τάφρου Ορεσιάδας, αποτελεί αρμοδιότητα της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Αντιπλημμυρικής προστασίας της κοιλάδας του ποταμού Έβρου και των παραποτάμων του (ΕΥΔΕ ΕΒΡΟΥ) με έδρα την Αλεξανδρούπολη. **Επισημαίνεται ότι η συντήρηση των έργων αυτών παραμένει στις αρμοδιότητες της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης** σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3852/2010. Μεταβατικά και ως ότου στελεχωθεί και λειτουργήσει η ΕΥΔΕ ΕΒΡΟΥ, τις αρμοδιότητες της ασκεί το τμήμα Κατασκευών της Διεύθυνσης Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7), της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων. (Π.Δ. 54/2011, ΦΕΚ 135/Α'/2011 – Π.Δ. 10/2012, 13/Α'/2012).

Θέματα που αφορούν τη μελέτη και εκτέλεση έργων συγκράτησης των εδαφών σε δασικές εκτάσεις που η φυσική τους βλάστηση πρόσφατα έχει καταστραφεί από πυρκαγιές, (κορμοδέματα, κλαδοπλέγματα, κορμοφράγματα, αυλακώσεις κλπ.) αποτελούν αρμοδιότητα των κατά τόπους Δασικών Υπηρεσιών που υπάγονται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Η παροχή κατευθύνσεων και οδηγιών στις Δασικές Υπηρεσίες για την μελέτη και εκτέλεσή τους, αποτελεί αρμοδιότητα της Δ/σης Αναδασώσεων και Ορεινής Υδρονομίας της Ειδικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Υ.Π.Ε.Κ.Α.).

2.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΗ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΥΣΧΕΡΕΙΩΝ ΣΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΛΟΓΩ ΕΝΤΟΝΩΝ ΒΡΟΧΟΠΤΩΣΕΩΝ

Η αποτροπή εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων και δυσχερειών στο οδικό δίκτυο της χώρας λόγω έντονων βροχοπτώσεων, συνδέεται άμεσα με την καλή λειτουργία και συντήρηση του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών. Καθώς η συντήρηση του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών εμπίπτει στην έννοια της συντήρησης του οδικού δικτύου, σύμφωνα με την παράγραφο Β.2. της ΥΑ Δ17α/06/52/ΦΝ443/20-03-2007 (ΦΕΚ 398/Β'/2007), νοείται ότι ο φορέας που είναι υπεύθυνος για την συντήρηση του οδικού δικτύου είναι υπεύθυνος και για τη συντήρηση του αντίστοιχου δικτύου ομβρίων υδάτων.

Σημειώνεται ότι συντήρηση του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών περιλαμβάνει εργασίες όπως καθαρισμός, συντήρηση και λειτουργία των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου όμβριων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες, η συντήρηση των καλυμμάτων των φρεατίων επίσκεψης των δικτύων ομβρίων, κλπ.

Με βάση τα ανωτέρω κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι η συντήρηση του οδικού δικτύου των πρώην κρατικών Περιφερειών (εθνικό οδικό δίκτυο πλήν αυτοκινητόδρομων) και πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (επαρχιακό οδικό δίκτυο), μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010, ΦΕΚ 87/Α'/2010) ανήκει πλέον στις αρμοδιότητες των Περιφερειών (αρθ. 186 παρ.ΙΙ.ΣΤ.1 του Ν.3852/2010).

Ειδικότερα για την Περιφέρεια Αττικής, πλέον των ανωτέρω μεταφέρθηκε από 1-9-2011 και η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών που η συντήρησή τους άνηκε στις υπηρεσίες της ΓΓΔΕ (ΔΚΕΣΟ, ΔΚΕΟ, ΔΚΥΕ) του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων (ΥΑ Δ17α/06/52/ΦΝ443/20-03-2007 - ΦΕΚ 398/Β'/2007, ΥΑ Δ17α/06/19/ΦΝ443/6-02-2009 - ΦΕΚ 299/Β'/2009, Ν.3852/2010 - ΦΕΚ 87/Α'/2010Ν, Ν.4018/2011 - ΦΕΚ 215/Α'/2011, ΥΑ.44403/2011 – ΦΕΚ 2494/Β'/2011).

Όσον αφορά τη συντήρηση του οδικού δικτύου των πρώην Δήμων και Κοινοτήτων που συνενώνονται, νοείται ότι η αρμοδιότητα αυτή ασκείται πλέον από τους Δήμους που συνιστώνται με το άρθρο 1 του Ν.3852/2010 (αρθ. 283, παρ.1 του Ν.3852/2010).

Ειδικότερα για το λεκανοπέδιο Αττικής σημειώνεται ότι η αρμοδιότητα καθαρισμού, συντήρησης και λειτουργίας των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου όμβριων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες, που βρίσκεται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Α.Ε., έχει μεταφερθεί από 1/1/2008 στους οικείους Δήμους της Περιφέρειας Αττικής για την περιοχή αρμοδιότητάς τους, με εξαίρεση τις οδούς τις οποίες η αρμοδιότητα συντήρησης ανήκει πλέον στην Περιφέρεια Αττικής (άρθρο 7 Ν.3481/2-8-2006 - ΦΕΚ 162/Α'/2006, ΥΑ Δ17α/06/52/ΦΝ 443/20-03-2007 - ΦΕΚ 398/Β'/2007 ΥΑ Δ17α/06/19/ΦΝ443/6-02-2009 - ΦΕΚ 299/Β'/2009, 4422/Ε.Ο./30-08-2007 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, ΦΕΚ 1787/Β'/06-09-2007, Ν.4018/2011 - ΦΕΚ 215/Α'/2011).

Τέλος, κατ'εξαίρεση στην Ε.Υ.Δ.ΑΠ. Α.Ε. ανήκει η αρμοδιότητα και ευθύνη καθαρισμού και συντήρησης των αγωγών (και των οικείων φρεατίων) παντοροϊκού συστήματος του Νομού Αττικής, ήτοι αγωγών που παροχετεύουν ενιαία όμβρια και ακάθαρτα και οι οποίοι βρίσκονται κάτωθεν των οδών των οποίων η αρμοδιότητα συντήρησης ανήκε σε υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε./ Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων (Υ.Α. Δ17α/06/52/ΦΝ443/20-03-2007 του Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε - ΦΕΚ 398/Β'/2007, Υ.Α. Δ17α/06/19/ΦΝ443/6-02-2009 - ΦΕΚ 299/Β'/2009 + Ν.4018/2011 - ΦΕΚ 215/Α'/2011). Ομοίως, για την λειτουργία και συντήρηση του παντοροϊκού συστήματος αποχέτευσης που βρίσκεται στην περιοχή δραστηριότητας της Ε.Υ.Α.Θ. ΑΕ είναι υπεύθυνη η τελευταία (Ν. 2937/2001 - ΦΕΚ 169/Α'/2001).

2.3 ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

Δεδομένων των σημαντικών αρμοδιοτήτων που ανέλαβαν οι Περιφέρειες, τόσο στη συντήρηση αντιπλημμυρικών έργων όσο και στην συντήρηση του οδικού δικτύου και του δικτύου όμβριων υδάτων, όσο και της νέας διοικητικής οργάνωσής τους μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης», κρίνεται απαραίτητο με εντολή των Περιφερειάρχων και ευθύνη των Αντιπεριφερειάρχων να συγκληθούν **το συντομότερο δυνατό από τη λήψη της παρούσης** τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Στα ανωτέρω ΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστούν θέματα σχετικά α) με τις αρμοδιότητες των υπηρεσιών της Περιφέρειας και των Περιφερειακών ενοτήτων που εμπλέκονται σε δράσεις πολιτικής προστασίας και β) με το συντονισμό δράσεων πολιτικής προστασίας των λοιπών φορέων (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ) για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Στα ΣΟΠΠ να κληθούν να συμμετάσχουν και εκπρόσωποι των οικείων Δ/σεων Δασών προκειμένου να ενημερώσουν το ΣΟΠΠ για δράσεις αντιπλημμυρικής προστασίας αρμοδιότητάς τους (ορεινές κοίτες υδατορεμάτων, κλπ) καθώς και έργων συγκράτησης των εδαφών σε δασικές εκτάσεις που η φυσική τους βλάστηση πρόσφατα έχει καταστραφεί από πυρκαγιές, (κορμοδέματα, κορμοφράγματα, αυλακώσεις κλπ.).

Οι αποφάσεις και τα πρακτικά των ΣΟΠΠ να διαβιβαστούν άμεσα, με ευθύνη των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για ενημέρωση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Ειδικότερα για την Μητροπολιτική Περιφέρεια Αττικής, ο Περιφερειάρχης Αττικής, λόγω των αυξημένων αρμοδιοτήτων μητροπολιτικού χαρακτήρα, δύναται κατά την κρίση του να συγκαλέσει και το Συντονιστικό Μητροπολιτικό Όργανο. Ομοίως για την Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης, ο Αντιπεριφερειάρχης Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, λόγω των αυξημένων αρμοδιοτήτων μητροπολιτικού χαρακτήρα, δύναται επίσης κατά την κρίση του να συγκαλέσει και το Συντονιστικό Μητροπολιτικό Όργανο.

Επίσης, λόγω των αυξημένων αρμοδιοτήτων των Δήμων και μεταβολών στη διοικητική οργάνωσή τους μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης», κρίνεται απαραίτητο με ευθύνη των Δημάρχων να συγκληθούν **το συντομότερο δυνατό από τη λήψη της παρούσης** τα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΣΤΟ) με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Δήμου σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Στα ανωτέρω ΣΤΟ των Δήμων κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστούν θέματα σχετικά α) με τις αρμοδιότητες των υπηρεσιών των Δήμων που εμπλέκονται σε δράσεις πολιτικής προστασίας και β) με το συντονισμό δράσεων πολιτικής προστασίας των λοιπών φορέων (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ) σε επίπεδο Δήμου για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Οι αποφάσεις και τα πρακτικά των ΣΤΟ να διαβιβαστούν άμεσα, με ευθύνη των Γραφείων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας και στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για την ενημέρωση του Περιφερειάρχη και του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αντίστοιχα.

2.4. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΤΩΝ ΠΛΗΜΜΥΡΩΝ

Η ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από έντονες βροχοπτώσεις και πλημμύρες, γίνεται σε κεντρικό επίπεδο από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (Ν. 3013/2002 - ΦΕΚ 102/Α'/2002).

Περαιτέρω ενημέρωση του κοινού, με βάση τις οδηγίες και το έντυπο υλικό της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αποτελεί υποχρέωση των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών (συμπεριλαμβανομένων και των Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων) καθώς και των Γραφείων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων. Στη διανομή του έντυπου ενημερωτικού υλικού μπορεί να συμμετέχουν και εθελοντικές οργανώσεις που είναι ενταγμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Ειδικότερη ενημέρωση των αγροτών και κτηνοτρόφων σε επίπεδο νομού, με βάση τις τοπικές ιδιαιτερότητες και για την προστασία γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεών τους, γίνεται από τις αρμόδιες διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας των Περιφερειών και διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων, σε συνεργασία με τη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Έχει διαπιστωθεί ότι τα περισσότερα θύματα εξ αιτίας πλημμυρών προέρχονται από ξαφνικές πλημμύρες που αποτελούν τη δεύτερη πιο συχνή φυσική καταστροφή μετά τις δασικές πυρκαγιές. Επίσης οι ξαφνικές πλημμύρες είναι φαινόμενα που εκδηλώνονται στη χώρα μας συνήθως σε περιορισμένη έκταση και θα πρέπει να αντιμετωπίζονται συντονισμένα από τις κατά τόπους Υπηρεσίες, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 11, 12 και 13 του Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102/Α'/2002) σε συνδυασμό με τα άρθρα 282 και 283 του Ν.3852/2010.

3.1 ΠΡΟΓΝΩΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ – ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ

Αρμόδιος φορέας πρόγνωσης επικίνδυνων καιρικών φαινομένων, όπως έντονων βροχοπτώσεων, ισχυρών καταιγίδων κτλ., είναι η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.) (Π.Δ. 161/1997 - ΦΕΚ 142/Α'/1997). Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της εκδίδει καθημερινά δελτία πρόγνωσης καιρού καθώς και έκτακτα δελτία πρόγνωσης επικίνδυνων καιρικών φαινομένων, τα οποία προσδιορίζουν χωρικά και χρονικά την εξέλιξη των καιρικών φαινομένων. Οι προγνώσεις αυτές αποστέλλονται και στο Κέντρο Επιχειρήσεων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ).

Η προειδοποίηση όλων των εμπλεκόμενων φορέων προκειμένου να τεθούν σε κατάσταση αυξημένης ετοιμότητας για την αντιμετώπιση επικίνδυνων καιρικών φαινομένων, όπως οι έντονες βροχοπτώσεις, είναι αρμοδιότητα του Κέντρου

Επιχειρήσεων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ). Η προειδοποίηση αυτή γίνεται μετά από τις σχετικές προβλέψεις και έκτακτα δελτία της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας.

Μετά την αποστολή των σχετικών προειδοποιήσεων του ΚΕΠΠ προς τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και τις Περιφέρειες για την εκδήλωση επικινδύνων καιρικών φαινομένων, η περαιτέρω κοινοποίησή τους, μέσω FAX, προς τους υπεύθυνους Πολιτικής Προστασίας των Δήμων θα γίνεται με ευθύνη των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων μετά από σχετική συνεννόηση τους με τις Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, στα πλαίσια συνεργασίας τους για την άμεση αναμετάδοσή τους προς τους Δήμους.

Διευκρινίζεται ότι στην κατάσταση ετοιμότητας Πολιτικής Προστασίας λαμβάνονται, όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο, επιπλέον προληπτικά μέτρα (ιδιαίτερα σε περιοχές που βαρύνονται με ανάλογο ιστορικό), δηλαδή μέτρα που συνδέονται με την εμφάνιση ή/και την αντιμετώπιση του φαινομένου και αποσκοπούν στη μείωση της πιθανότητας εμφάνισης του καταστροφικού φαινομένου ή/και στην μείωση των συνεπειών από την εκδήλωσή του. Ιδιαίτερη έμφαση στην λήψη προληπτικών μέτρων, σε συνεργασία με τις κατά τόπους υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ., (επιτήρηση, κλπ) πρέπει να δίνεται στα σημεία στα οποία το οδικό δίκτυο διασταυρώνεται με χειμάρρους χωρίς γέφυρα (Ιρλανδικές διαβάσεις), προς αποφυγή ατυχημάτων κατά τη διέλευση οχημάτων.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις, δύναται με εντολή των Περιφερειάρχων και Δημάρχων οι Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών καθώς και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας Δήμων, να ειδοποιούν τους υπεύθυνους των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων οργανικών μονάδων των Περιφερειών και των Δήμων να βρίσκονται σε ετοιμότητα πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από πλημμύρες, αν αυτό απαιτηθεί.

3.2 ΑΡΧΙΚΗ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ - ΠΡΩΤΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΩΝ

Αρχική ειδοποίηση νοείται η επίσημη ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων για την εκδήλωση πλημμύρας, τόσο σε τοπικό όσο και περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο, από τους αρμόδιους προς τούτο φορείς. Η αρχική ειδοποίηση για την εκδήλωση πλημμύρας έχει στόχο την άμεση συλλογή πληροφοριών μετά την εκδήλωση του φαινομένου, σχετικών με την επικρατούσα κατάσταση και τις επηρεαζόμενες περιοχές, καθώς και την ενημέρωση των άμεσα εμπλεκόμενων στη διαχείριση εκτάκτων αναγκών, τόσο σε τοπικό όσο και σε περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο.

Οι αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. αποτελούν θεσμικά τον φορέα επίσημης ενημέρωσης του ΚΕΠΠ/ΓΓΠΠ και των εμπλεκόμενων φορέων για την επικρατούσα κατάσταση στην περιοχή ευθύνης τους μετά από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, δεδομένου ότι λειτουργούν σε 24-ωρη βάση και κατά κανόνα είναι αυτές οι οποίες μπορούν άμεσα να συλλέξουν πληροφορίες για την επικρατούσα κατάσταση και την επηρεαζόμενη περιοχή (Παράρτημα Ε, Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης», ΥΑ 1299 10-04-2003 ΦΕΚ 423/ Β' /2003). Τη δράση μπορούν να υποστηρίξουν και οι αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες του Π.Σ, οι οποίες επίσης λειτουργούν σε 24-ωρη βάση. Οι ανωτέρω υπηρεσίες ενημερώνουν άμεσα τις ανώτερες διοικητικές δομές τους, τα Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Περιφερειάρχης, Αντιπεριφερειάρχης και Δήμαρχος), καθώς και το ΚΕΠΠ/ΓΓΠΠ.

Με εντολή των Περιφερειάρχων και των Δημάρχων, κινητοποιούνται οι υπεύθυνοι των αρμόδιων υπηρεσιών της Περιφέρειας και του Δήμου στην πληγείσα περιοχή για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών.

Το ΚΕΠΠ/ΓΓΠΠ, μετά την πρώτη ενημέρωσή του για την εκδήλωση πλημμύρας, κυρίως από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. και του Π.Σ./ΣΕΚΥΠΣ, επικοινωνεί με την Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και τα κατά τόπους Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων προκειμένου να συλλέξει περαιτέρω πληροφορίες για τις περιοχές που επλήγησαν και ενημερώνει το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

Οι κατά τόπους αστυνομικές αρχές, οι οποίες θεσμικά, όπως έχει ήδη αναφερθεί (ΥΑ 1299 10-04-2003, ΦΕΚ 423/Α' /2003), δια των αρμόδιων οργάνων τους συλλέγουν πληροφορίες σχετικές με τις επιπτώσεις που έχει προκαλέσει η πλημμύρα (ζημιές, θύματα, κτλ.), ενημερώνουν άμεσα:

- τους επιχειρησιακά εμπλεκόμενους τοπικούς φορείς (Π.Σ., Ε.Κ.Α.Β., κλπ) για συμβάντα αρμοδιότητάς τους,

- τα Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Περιφερειάρχης, Αντιπεριφερειάρχης και Δήμαρχος),
- το ΚΕΠΠ/ΓΓΠΠ, τηλεφωνικώς και γραπτώς όταν αυτό είναι εφικτό (συνοπτική έγγραφη αναφορά: ΥΑ 1299 10-04-2003 - ΦΕΚ 423/Α΄/2003).

Οι κατά τόπους Αστυνομικές Αρχές με βάση την αρχική εκτίμηση των συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρών και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχεδιασμό τους κινητοποιούν τους διαθέσιμους πόρους, αν αυτό απαιτηθεί, για την επιτήρηση και πιθανή διακοπή κυκλοφορίας, ιδίως στα σημεία στα οποία το οδικό δίκτυο διασταυρώνεται με χειμάρρους χωρίς γέφυρα (Ιρλανδικές διαβάσεις), προς αποφυγή ατυχημάτων κατά τη διέλευση οχημάτων

Επίσης, η ΕΛ.ΑΣ., όταν αυτό απαιτείται και είναι εφικτό, δύναται με τα εναέρια μέσα που διαθέτει να πραγματοποιεί πτήσεις πάνω από τις πληγείσες περιοχές για την από αέρος συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις επιπτώσεις της πλημμύρας και την επικρατούσα κατάσταση, με στόχο την ταχύτερη και πληρέστερη ενημέρωση της Κεντρικής Διοίκησης, στα πλαίσια εφαρμογής του εγκεκριμένου Ειδικού Σχεδίου Κινητοποίησης της ΕΛ.ΑΣ. για την αντιμετώπιση καταστροφών που προέρχονται από πλημμυρικά φαινόμενα (5301/4/16-λδ/20-06-2006 έγγραφο της ΕΛ.ΑΣ./Α.Ε.Α., 4096/12-07-2006 έγγραφό μας).

3.3. ΕΜΠΛΟΚΗ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΛΟΓΩ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

Όλοι οι φορείς υπεύθυνοι για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης λόγω πλημμυρών, λαμβάνοντας υπόψη την αρχική εκτίμηση των συνεπειών, αξιολογώντας τις πληροφορίες για την επικρατούσα κατάσταση, καθώς και τα πιθανά αιτήματα συνδρομής προς άλλους φορείς, εφαρμόζουν τα προβλεπόμενα από το σχεδιασμό τους μνημόνια ενεργειών και κλιμακώνουν την επιχειρησιακή τους δράση βάσει των αναγκών για την υλοποίηση των κύριων και υποστηρικτικών δράσεων αντιμετώπισης και αποκατάστασης των συνεπειών της καταστροφής.

Νοείται ότι το επίπεδο κλιμάκωσης των επιχειρήσεων δύναται να τροποποιηθεί όταν αυτό απαιτηθεί βάσει της αξιολόγησης των νεότερων δεδομένων που αφορούν στις επιπτώσεις του καταστροφικού φαινομένου. Κριτήρια κλιμάκωσης θεωρούνται α) η αδυναμία αντιμετώπισης της καταστροφής από το κατώτερο διοικητικό επίπεδο λόγω ανεπάρκειας διατιθέμενων πόρων, β) η έκταση της καταστροφής και γ) το μέγεθος των απωλειών ή ζημιών (ένταση της καταστροφής).

Οι κατά τόπους Αστυνομικές Αρχές με βάση την αρχική εκτίμηση των συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρών και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχεδιασμό τους κινητοποιούν τους διαθέσιμους πόρους, αν αυτό απαιτηθεί, για τη λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης για την διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων έκτακτης ανάγκης (ΠΣ, Ε.Κ.Α.Β., κλπ).

Σε περιπτώσεις που τμήμα του οδοστρώματος του οδικού δικτύου της χώρας έχει κατακλυστεί από πλημμυρικά ύδατα ή έχουν σημειωθεί φθορές ή ζημιές λόγω έντονων βροχοπτώσεων, οι κατά τόπους αρμόδιες Δ/σεις Τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ. υποχρεούνται να λάβουν άμεσα μέτρα τροχαίας κίνησης (προσωρινή σήμανση, εκτροπή κυκλοφορίας κτλ) ή και διακοπής της κυκλοφορίας προς αποφυγή ατυχημάτων και προς διευκόλυνση του έργου της αποκατάστασης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρ. 3, 4, 19 και 52 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Ν. 2696/23-4-99 - ΦΕΚ 57/Α΄/1999) και σύμφωνα με τις τροποποιητικές διατάξεις αυτού (Ν. 3542/2007 – ΦΕΚ 50/Α΄/2007).

Ειδικότερα, για τα τμήματα του οδικού δικτύου που εντάσσονται στο πρόγραμμα «Δρόμοι Ανάπτυξης» των έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του ΥΠΕΧΩΔΕ, που έχουν κυρωθεί οι Συμβάσεις Παραχώρησής τους και έχουν παραδοθεί για λειτουργία, το ανωτέρω έργο της ΕΛ.ΑΣ. πραγματοποιείται σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στις σχετικές συμφωνίες αστυνόμευσης μεταξύ του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και των παραχωρησιούχων εταιρειών.

Επίσης, ο έλεγχος της επικρατούσας κατάστασης για την καλή λειτουργία του έργου παραχώρησης (επιθεώρηση, επισήμανση και αντιμετώπιση έκτακτων συμβάντων, λήψη μέτρων ενημέρωσης των χρηστών, διαχείριση κυκλοφορίας, κλπ) πραγματοποιείται και με ευθύνη των παραχωρησιούχων εταιρειών στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, με άμεση ενημέρωση των κατά τόπους αρμόδιων υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ.

Διευκρινίζεται ότι η αστυνόμευση του έργου παραχώρησης από την ΕΛ.ΑΣ. είναι ανεξάρτητη από τον έλεγχο της επικρατούσας κατάστασης που πραγματοποιείται από τους παραχωρησιούχους και προβλέπεται στις σχετικές συμβάσεις παραχώρησης και εγχειρίδια λειτουργίας.

Επίσης διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρ. 52 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Ν. 2696/1999 – ΦΕΚ 57/Α'/1999) τα μέτρα απαγορεύσεων ή περιορισμών της κυκλοφορίας που αναφέρονται στη παρ. 1 του εν λόγω άρθρου, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρ. 46, παρ. 1 του Ν. 3542/2007 (ΦΕΚ 50/Α'/2007), μπορεί να λαμβάνονται προσωρινά με απόφαση των κατά τόπους αρμοδίων Αστυνομικών Δ/σεων ή Δ/σεων Τροχαίας, όταν αυτό επιβάλλεται από ιδιαίτερους λόγους ασφαλείας ή σε έκτακτες περιπτώσεις για αντιμετώπιση προσωρινών καταστάσεων.

Επίσης, οι κατά τόπους Αστυνομικές Αρχές στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους και αν τούτο απαιτείται, προχωρούν στη λήψη μέτρων τάξης και ασφάλειας περιμετρικά των χώρων επιχειρήσεων του Π.Σ., καθώς και όπου αλλού απαιτείται η επιπρόσθετη λήψη μέτρων ασφάλειας για την διευκόλυνση του έργου των σωστικών συνεργείων και των συνεργείων αποκατάστασης, καθώς και για τη προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών. Σε περιπτώσεις που δεν επαρκούν τα διαθέσιμα μέσα του ΕΚΑΒ, οι κατά τόπους Αστυνομικές Αρχές δύναται να συνδράμουν το έργο της μεταφοράς τραυματιών σε νοσηλευτικές μονάδες.

Ο συντονισμός των περιφερειακών Υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ. , όταν αυτό απαιτείται από την έκταση και την ένταση των φαινομένων, πραγματοποιείται από το Ενιαίο Κέντρο Επιχειρήσεων του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ. (ΠΔ 26/2011 – ΦΕΚ 75/Α'/2011).

Οι ανωτέρω δράσεις στους χώρους αρμοδιότητας του Λιμενικού Σώματος και Ελληνικής Ακτοφυλακής αποτελεί αρμοδιότητα των τοπικών Λιμενικών Αρχών (ΝΔ 444/1970 –ΦΕΚ 39/Α'/1970, ΠΔ 242/1999 – ΦΕΚ 202/Α'/1999).

Οι κατά τόπους Πυροσβεστικές Υπηρεσίες, μετά την εκδήλωση πλημμυρικού φαινομένου ενημερώνονται για συμβάντα αρμοδιότητάς τους από τις υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. ή και από άλλους φορείς και ιδιώτες και κινητοποιούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα επιχειρησιακά τους σχέδια. Προβαίνουν σε αξιολόγηση και εκτίμηση των πληροφοριών από τον τόπο της καταστροφής, κλιμακώνουν τις δράσεις τους και αναλόγως της φύσης και της έκτασης των συμβάντων αρμοδιότητάς τους (αστική έρευνα και διάσωση, άντληση υδάτων, κλπ.) αιτούνται μέσω του ΣΕΚΥΠΣ την ενίσχυση των δυνάμεών τους, καθώς και την υποστήριξη άλλων φορέων (ΕΛ.ΑΣ., Λ.Σ., ΕΚΑΒ, τεχνικές υπηρεσίες των Δήμων, κλπ) για την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων.

Οι υπηρεσίες του ΕΚΑΒ στις πληγείσες περιοχές, με βάση την ενημέρωση που έχουν από τις υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ., του Π.Σ. ή και από άλλους φορείς και ιδιώτες, θέτουν σε ετοιμότητα τους διαθέσιμους πόρους τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχεδιασμό τους, και κατευθύνουν το έργο τους σε συνεργασία με τους κατά τόπους διοικητές των υγειονομικών μονάδων και τις κατά τόπους διοικήσεις του Π.Σ. και της ΕΛ.ΑΣ.

Μετά την εκδήλωση πλημμυρών το Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας (Ε.Κ.ΕΠ.Υ), το οποίο υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Υγείας, έχει την ευθύνη για τον γενικότερο συντονισμό των φορέων που έχουν την ευθύνη για την υλοποίηση δράσεων σχετικών με την αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων που αφορούν στην δημόσια υγεία. Ειδικότερα και όταν αυτό απαιτείται, παρακολουθεί την εφαρμογή δράσεων του Τομέα Υγείας βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρών, όπως ετοιμότητα και λειτουργία των νοσηλευτικών μονάδων για την υποδοχή τραυματιών/ασθενών, κάλυψη αυξημένων αναγκών σε φαρμακευτικό υλικό, ψυχοκοινωνική υποστήριξη στις πληγείσες περιοχές από κλιμάκια του ΕΚΚΑ, επιδημιολογική επιτήρηση από κλιμάκια του ΚΕΕΛΠΝΟ, έλεγχοι Δημόσιας Υγείας (Υδατος, Υγιεινής χώρου φύλαξης τροφίμων) κλπ. (Ν.3370/05, ΦΕΚ 176/Α'/2005 – Ν. 3527/07, ΦΕΚ 25/Α'/2007).

Οι Διευθυντές σχολικών μονάδων Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης (δημοσίων και ιδιωτικών), μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων πλησίον ή εντός των σχολικών μονάδων και εφόσον οι σχολικές μονάδες βρίσκονται σε λειτουργία, φροντίζουν, κατά την κρίση τους και βάσει του σχεδιασμού τους, οι μαθητές και το προσωπικό να παραμείνουν εντός των σχολικών κτηρίων και ενημερώνουν τις τοπικές αρχές (Π.Υ., ΕΛ.ΑΣ, Γραφείο Πολιτικής Προστασίας οικείου Δήμου), για άμεση συνδρομή στο έργο της ασφαλούς αποχώρησης των μαθητών από το σχολικό συγκρότημα και την εν συνεχεία παραλαβή των μαθητών με ασφάλεια από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους.

3.3.1 Εμπλοκή Δήμων στην άμεση αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων

Οι Δήμαρχοι, στα πλαίσια του συντονιστικού τους ρόλου, για την διάθεση του απαραίτητου δυναμικού και μέσων εντός των διοικητικών τους ορίων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που μπορεί να προκύψουν από πλημμύρες (Ν. 3013/2002 – ΦΕΚ 102/Α/2002), κατά κανόνα δρομολογούν άμεσα δράσεις που συνδέονται με:

- τον έλεγχο υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητάς τους για τη διαπίστωση ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες ή άλλα επαγόμενα των πλημμυρών φαινόμενα (κατολισθήσεις, κλπ) και αποκατάσταση της λειτουργίας τους,
- τη διασφάλιση λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου μετά την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου και την εξασφάλιση της επικοινωνίας με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς,
- την περαιτέρω συλλογή πληροφοριών και εκτίμηση των επιπτώσεων των καταστροφών λόγω πλημμυρών, με στόχο την ορθολογική διαχείριση των πόρων και την ιεράρχηση των δράσεων πολιτικής προστασίας,
- την υποστήριξη του έργου των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., κλπ), και
- την ενημέρωση του Περιφερειάρχη και του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη.

Για την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων, οι Δήμαρχοι κινητοποιούν δια των Γραφείων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, το επιχειρησιακά εμπλεκόμενο δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας του Δήμου, τα οποία έχουν ήδη τεθεί σε ετοιμότητα.

Μετά την εκδήλωση των πλημμυρικών φαινομένων, οι Δήμαρχοι εκτιμώντας τις επιπτώσεις, όπως αυτές διαμορφώνονται και από νεότερες πληροφορίες που ακολουθούν την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου και λαμβάνοντας υπόψη και το καταγεγραμμένο ιστορικό εκδήλωσης πλημμυρών της πληγείσας περιοχής, συγκροτούν συνεργεία από υπαλλήλους του Δήμου (Τεχνικές Υπηρεσίες) προκειμένου να μεταβούν και να προβούν εντός της πληγείσας περιοχής σε έλεγχο καλής λειτουργίας των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας συντήρησης του Δήμου, καθώς και σε άμεσο οπτικό έλεγχο λοιπών τεχνικών έργων και εγκαταστάσεων αρμοδιότητάς τους, για τη διαπίστωση τυχόν βλαβών και εκτίμηση του δυναμικού και των μέσων που απαιτούνται για την άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας τους

Οι Δήμαρχοι, σύμφωνα με τις ανωτέρω αναφορές που λαμβάνουν από την πληγείσα περιοχή και έχοντας υπόψη τυχόν αιτήματα συνδρομής προς υποστήριξη του έργου άλλων φορέων (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., κλπ), προβαίνουν σε ιεράρχηση των συμβάντων και συγκροτούν κατάλληλα συνεργεία για τη **άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας υποδομών** αρμοδιότητάς τους, που έχει επηρεαστεί η ομαλή λειτουργία τους ή που υπέστησαν ζημιές από τις πλημμύρες στην περιοχή ευθύνης τους, όπως

- καθαρισμός εντός των πλημμυρισμένων περιοχών των εσχάρων των φρεατίων υδροσυλλογής στις οδούς αρμοδιότητάς τους και καθαρισμός λοιπών αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητάς τους από φερτά υλικά λόγω των πλημμυρικών υδάτων, προς αποκατάσταση της λειτουργικότητάς τους
- αποκατάσταση βατότητας των αποκλεισμένων οδών αρμοδιότητάς τους με την απομάκρυνση φερτών υλικών και πλημμυρικών υδάτων από το οδόστρωμα και αποκατάσταση της οδικής κυκλοφορίας

Νοείται ότι κατά προτεραιότητα εξετάζονται αιτήματα συνδρομής στο έργο διάσωσης και απεγκλωβισμού όπως και η διάνοιξη αποκλεισμένων δρόμων αρμοδιότητας των Δήμων για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των σωστικών συνεργείων προς και από την πληγείσα περιοχή, τις νοσοκομειακές μονάδες, κλπ.

Σε περιπτώσεις που το δυναμικό και τα μέσα του Δήμου δεν επαρκούν για την άμεση διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρών, ο Δήμαρχος δύναται να αιτηθεί συνδρομή από άλλους όμορους Δήμους ή την οικεία Περιφέρεια.

Πέραν των ανωτέρω, οι αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων σε συνεργασία με την Δ/ση Δημόσιας Υγείας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας (Δ.ΥΓ2/49487/5-8-2011 έγγραφο του ΥΥΚΑ) προβαίνουν άμεσα σε υγειονομικό έλεγχο λειτουργίας των συστημάτων ύδρευσης στις πληγείσες περιοχές, για τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου ύδατος. Σε περίπτωση που διαπιστωθούν φθορές ή βλάβες στο δίκτυο ύδρευσης αρμοδιότητάς τους, αυτές αντιμετωπίζονται άμεσα σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στην 109259/28-08-2007 Εγκύκλιο του Υ.Υ.Κ.Α.

Επίσης, ο Δήμαρχος και αν τούτο κρίνεται απαραίτητο σε συνεργασία με την οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης εκδίδει απόφαση διακοπής μαθημάτων, λόγων έκτακτων συνθηκών εντός των διοικητικών ορίων του οικείου δήμου (αρθ. 94 παρ. 4.27 του Ν.3852/2010)

Σημειώνεται ότι η σύγκληση του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου (ΣΤΟ), σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προκαλούνται από πλημμύρες, γίνεται για την υποβοήθηση του έργου που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δημάρχου, όπως αυτό προβλέπεται και περιγράφεται στο άρθρ. 13 του Ν. 3013/2002.

3.3.2 Εμπλοκή Περιφερειών στην άμεση αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων

Οι Περιφερειάρχες ή οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι Περιφερειάρχες, στα πλαίσια του συντονιστικού τους ρόλου κατά κανόνα δρομολογούν άμεσα δράσεις που συνδέονται με:

- τον έλεγχο υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητάς τους για τη διαπίστωση ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες ή άλλα επαγόμενα των πλημμυρών φαινόμενα (κατολισθήσεις, κλπ) και αποκατάσταση της λειτουργίας τους,
- τη διασφάλιση λειτουργίας των υπηρεσιών της Περιφέρειας ή της Περιφερειακής Ενότητας μετά την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου και την εξασφάλιση της επικοινωνίας με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς,
- την περαιτέρω συλλογή πληροφοριών και εκτίμηση των επιπτώσεων των καταστροφών λόγω πλημμυρών, με στόχο την ορθολογική διαχείριση των πόρων και την ιεράρχηση των δράσεων πολιτικής προστασίας,
- την υποστήριξη του έργου των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., Δήμοι, κλπ), και
- την ενημέρωση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης

Για την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων, οι Περιφερειάρχες κινητοποιούν δια των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας, το επιχειρησιακά εμπλεκόμενο δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας των Περιφερειών.

Μετά την εκδήλωση των πλημμυρικών φαινομένων, οι Περιφερειάρχες, εκτιμώντας τις επιπτώσεις, όπως αυτές διαμορφώνονται και από νεότερες πληροφορίες που ακολουθούν την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου και λαμβάνοντας υπόψη και το καταγεγραμμένο ιστορικό εκδήλωσης πλημμυρών της πληγείσας περιοχής, δίνουν εντολή στους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες για τη συγκρότηση συνεργείων από υπαλλήλους της Περιφέρειας και των οικείων Περιφερειακών Ενότητων (Δ/ση Τεχνικών Έργων, κλπ) προκειμένου να μεταβούν και να προβούν εντός της πληγείσας περιοχής σε έλεγχο καλής λειτουργίας των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας συντήρησης της Περιφέρειας, καθώς και σε άμεσο οπτικό έλεγχο λοιπών τεχνικών έργων και εγκαταστάσεων αρμοδιότητάς τους, για τη διαπίστωση τυχόν βλαβών και εκτίμηση του δυναμικού και των μέσων που απαιτούνται για την άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας τους

Οι Περιφερειάρχες, σύμφωνα με τις ανωτέρω αναφορές που λαμβάνουν από την πληγείσα περιοχή και έχοντας υπόψη τυχόν αιτήματα συνδρομής προς υποστήριξη του έργου άλλων φορέων (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., Δήμοι, κλπ), προβαίνουν σε ιεράρχηση των συμβάντων και δίνουν εντολή στους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες για τη συγκρότηση κατάλληλων συνεργείων για τη **άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας υποδομών** αρμοδιότητάς τους, που έχει επηρεαστεί η ομαλή λειτουργία τους ή που υπέστησαν ζημιές από τις πλημμύρες στην περιοχή ευθύνης τους, όπως

- αποκατάσταση βατότητας των αποκλεισμένων οδών αρμοδιότητάς τους με την απομάκρυνση φερτών υλικών και πλημμυρικών υδάτων από το οδόστρωμα και αποκατάσταση της οδικής κυκλοφορίας
- καθαρισμός αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητάς τους από φερτά υλικά λόγω των πλημμυρικών υδάτων, προς αποκατάσταση της λειτουργικότητάς τους

Νοείται ότι κατά προτεραιότητα εξετάζονται αιτήματα συνδρομής στο έργο διάσωσης και απεγκλωβισμού όπως και η διάνοιξη αποκλεισμένων δρόμων αρμοδιότητας των Περιφερειών για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των σωστικών συνεργείων προς και από την πληγείσα περιοχή, τις νοσοκομειακές μονάδες, κλπ.

Σε περιπτώσεις που το δυναμικό και τα μέσα της Περιφέρειας δεν επαρκούν για την άμεση διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρών, ο Περιφερειάρχης δύνανται να αιτηθεί τη συνδρομή όμορων Περιφερειών (μετά από σχετική ενημέρωση), ή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Ο Περιφερειάρχης, σε περιπτώσεις τοπικών καταστροφών που προκαλούνται από πλημμύρες, εισηγείται στο Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας την έκδοση της απόφασης για την κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας (Ν.3013/2002, ΦΕΚ 102/Α'/2002).

Επίσης, ο Περιφερειάρχης σε συνεργασία με την οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τις κατά τόπους Δημοτικές Αρχές, εκδίδει απόφαση διακοπής μαθημάτων λόγω έκτακτων συνθηκών στη χωρική αρμοδιότητα της περιφέρειας.

Σημειώνεται ότι η σύγκληση του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων, σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προκαλούνται από πλημμύρες, γίνεται για την υποβοήθηση του έργου που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Αντιπεριφερειάρχη (σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που του παρέχει ο Περιφερειάρχης), όπως αυτό προβλέπεται και περιγράφεται στο άρθρ. 12 του Ν. 3013/2002.

3.3.4 Εμπλοκή Αποκεντρωμένων Διοικήσεων στην άμεση αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων

Οι Γενικοί Γραμματείς Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, στα πλαίσια του συντονιστικού τους ρόλου, για τη διάθεση του απαραίτητου δυναμικού και μέσων εντός των διοικητικών τους ορίων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που μπορεί να προκύψουν από πλημμύρες (Ν. 3013/2002 – ΦΕΚ 102/Α'/2002), κατά κανόνα δρομολογούν άμεσα δράσεις που συνδέονται με:

- τη διασφάλιση λειτουργίας των υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου και την εξασφάλιση της επικοινωνίας με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς,
- την περαιτέρω συλλογή πληροφοριών και εκτίμηση των επιπτώσεων των καταστροφών λόγω πλημμυρών, με στόχο την ορθολογική διαχείριση των πόρων και την ιεράρχηση των δράσεων πολιτικής προστασίας,
- την υποστήριξη του έργου των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., Περιφέρειες, Δήμοι, κλπ), και
- την ενημέρωση του ΚΕΠΠ/ΓΓΠΠ.

Για την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων, οι Γενικοί Γραμματείς Αποκεντρωμένων Διοικήσεων κινητοποιούν δια των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας, το επιχειρησιακά εμπλεκόμενο δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εισηγείται στο Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας την έκδοση της απόφασης για την κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας (Ν.3013/2002, ΦΕΚ 102/Α'/2002), εφόσον συντρέχουν λόγοι.

Σε περιπτώσεις των τοπικών και περιφερειακών καταστροφών μεγάλης έντασης ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης δύναται να αναλαμβάνει, εντός της χωρικής του αρμοδιότητας και εφόσον συντρέχουν λόγοι, το συντονισμό διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρικών φαινομένων και τη διαχείριση των συνεπειών από την καταστροφή, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας¹.

3.4 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΔΙΑΣΩΣΗΣ

Οι επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης δρομολογούνται άμεσα μόλις οι σχετικές πληροφορίες που αφορούν πιθανούς εγκλωβισμούς ατόμων λόγω πλημμυρικών υδάτων, διακοπών ηλεκτρικού ρεύματος ή λόγω κατολισθητικών φαινομένων κλπ, διαβιβαστούν στις κατά τόπους αρμόδιες Πυροσβεστικές Υπηρεσίες. Κατά προτεραιότητα, αποτελεί υποχρέωση

¹ κατ' εφαρμογή του άρθρ. 1 παρ. 2 του Ν.2503/1997 σε συνδυασμό με τα άρθρ. 10 και 11 του Ν.3013/2002 και το άρθρ. 283 του Ν3852/2010.

όλων των υπηρεσιών ή φορέων, οι οποίοι λαμβάνουν πρωτογενείς πληροφορίες σχετικές με εγκλωβισμούς ατόμων να ενημερώνουν άμεσα την αρμόδια κατά τόπους Υπηρεσία του Πυροσβεστικού Σώματος, το οποίο είναι θεσμικά αρμόδιο για έρευνα και διάσωση στο χερσαίο χώρο (Ν. 3511/2006, ΦΕΚ 258/Α΄/2006).

Ο επικεφαλής της κατά τόπου αρμόδιας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας αξιολογεί τις σχετικές με έρευνα και διάσωση πληροφορίες και κινητοποιεί τους διαθέσιμους πόρους του για την άμεση μετάβασή τους στα σημεία των συμβάντων. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που λαμβάνει από τα σημεία των συμβάντων προβαίνει σε ιεράρχηση αυτών και ενίσχυση των δυνάμεων, αν τούτο απαιτείται.

Οι Πυροσβεστικές δυνάμεις, ανάλογα με την έκταση και την εξέλιξη της καταστροφής, ενισχύονται σε προσωπικό και μέσα από όμορες Περιφερειακές Υπηρεσίες του Π.Σ. σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας Πυροσβεστικού Σώματος (ΠΔ 210/1992, ΦΕΚ 99/Α΄/1992). Αν η κατάσταση το απαιτεί κινητοποιείται η ΕΜΑΚ. (ΠΔ 96/1987, ΦΕΚ 58/Α΄/1987 – ΠΔ 329/1993, ΦΕΚ 140/Α΄/1993 - Έγγραφο Αρχηγείου ΠΣ ΑΠ 23964 Φ.159 ΠΣΕΑ 9/7/2004).

Η περιμετρική απομόνωση της πληγείσας περιοχής, όταν τούτο απαιτείται για την ευχερή και άμεση επέμβαση των συνεργείων διάσωσης, όπως επίσης η λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης μέσα και περιμετρικά της πληγείσας περιοχής για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των συνεργείων βοήθειας αποτελεί αρμοδιότητα των υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ (Έγγραφο ΕΛΑΣ 5301/4/16-ζ΄ 21/5/2004).

Η παροχή προνοσοκομειακής περίθαλψης και μεταφορά τραυματιών λόγω των πλημμυρών σε υγειονομικά κέντρα είναι αρμοδιότητα του Ε.Κ.Α.Β. (Ν. 1579/85, ΦΕΚ 217/Α΄/1985). Το παράρτημα του ΕΚΑΒ, που στα όρια ευθύνης της περιφέρειάς του έχουν δημιουργηθεί έκτακτες ανάγκες λόγω πλημμυρών, συνεργάζεται με τις μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας των νομών της περιφέρειάς του (Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, Ιατρεία κ.λπ.) και είναι αποκλειστικά αρμόδιο να συντονίζει τη δράση και την κίνηση όλων των ασθενοφόρων αυτοκινήτων, των ειδικών κινητών μονάδων παροχής υπηρεσιών υγείας και των άλλων μέσων μεταφοράς και διακίνησης αρρώστων και εκτάκτων περιστατικών γενικά. Διακινεί και διακομίζει στα νοσοκομεία εφημερίας και τις άλλες μονάδες παροχής περίθαλψης της περιφέρειάς του, κάθε εκτάκτου περιστατικού καθώς και σε Νοσοκομεία άλλων περιφερειών, όταν τα νοσοκομεία της περιφέρειάς του δεν καλύπτουν τη συγκεκριμένη ανάγκη. Η διακομιδή εκτάκτων περιστατικών από μία περιφέρεια σε άλλη γίνεται ύστερα από συνεννόηση των αρμοδίων υπηρεσιών των δύο αντιστοίχων ΕΚΑΒ και σε περίπτωση ανάγκης παρεμβαίνει συντονιστικά η αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία του ΕΚΑΒ. Στην πρώτη γεωγραφική περιφέρεια, που περιλαμβάνει τους νομούς Αττικής, Βοιωτίας και Εύβοιας, τις αντίστοιχες αρμοδιότητες ασκεί η κεντρική Υπηρεσία του ΕΚΑΒ. (ΠΔ 376/1988, ΦΕΚ 169/Α΄/1988).

Ο Πρόεδρος του Ε.Κ.Α.Β. μετά την ενημέρωσή του από τα κατά τόπους παραρτήματα του ΕΚΑΒ δύναται να ενεργοποιήσει την Ομάδα Διαχείρισης Κρίσεων (Ο.ΔΙ.Κ.) του ΕΚΑΒ και να αποστείλει το Ειδικό Τμήμα Ιατρικής Καταστροφών (ΕΤΙΚ) στην πληγείσα περιοχή, αν τούτα απαιτούνται.

Το έργο της μεταφοράς τραυματιών προς τις νοσηλευτικές μονάδες δύναται να υποστηρίξουν, όπου αυτό απαιτείται, και οι κατά τόπους αστυνομικές αρχές σε συνεργασία με το τοπικό παράρτημα του ΕΚΑΒ.

Στις επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης επικεφαλής των επιχειρήσεων τίθεται αξιωματικός του ΠΣ, ο οποίος αξιολογώντας την κατάσταση από τον τόπο της καταστροφής δύναται να αιτηθεί τη συνδρομή και άλλων φορέων και υπηρεσιών για τη διευκόλυνση του έργου του. Ειδικότερα, ο εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικός του Πυροσβεστικού Σώματος δύναται να αιτηθεί από:

- τις αρμόδιες υπηρεσίες του οικείου Δήμου ή Περιφέρειας τη διάνοιξη αποκλεισμένων δρόμων αρμοδιότητάς τους προς τα σημεία επεμβάσεων, τη διάθεση μηχανημάτων έργου, κλπ.,
- τον επικεφαλής της κατά τόπου αρμόδιας Αστυνομικής Αρχής την περιμετρική απομόνωση της περιοχής των επιχειρήσεων, τη λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων παροχής βοήθειας προς και από την περιοχή των επιχειρήσεων και την άμεση μεταφορά τραυματισμένων σε νοσοκομεία σε περίπτωση που δεν επαρκούν τα διαθέσιμα μέσα του ΕΚΑΒ,
- τους αρμόδιους για τη λειτουργία δικτύων ύδρευσης (Δ.Ε.Υ.Α., ΕΥΔΑΠ, κλπ), ηλεκτροδότησης (Δ.Ε.Η.) και διανομής φυσικού αερίου (ΔΕΠΑ, ΔΕΣΦΑ, κλπ.) για τη διακοπή των δικτύων τους στην περιοχή επιχειρήσεων προς αποφυγή

ατυχημάτων. Επίσης, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, τεχνικός των ανωτέρω φορέων δύναται να βρίσκεται στο σημείο του συμβάντος για τεχνική υποστήριξη βάσει των αρμοδιοτήτων του,

- το τοπικό παράρτημα του ΕΚΑΒ για την προνοσοκομειακή περίθαλψη και διαμετακομιδή των τραυματιών σε υγειονομικά κέντρα.

Τα ανωτέρω αιτήματα προς συνδρομή του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος, οφείλουν να τα εξετάζουν κατά προτεραιότητα οι αρμόδιοι φορείς.

Σημειώνεται ότι η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας έχει την ευθύνη συντονισμού και των περιπτώσεων εκδήλωσης δράσης για την αντιμετώπιση κάθε μορφής καταστροφών κατά την εκδήλωση του φαινομένου, από τις κάθε είδους εμπλεκόμενες δυνάμεις πυρόσβεσης και διάσωσης (αρθ. 27, Ν. 3536/2007, ΦΕΚ 42/Α' /2007).

3.5 ΕΜΠΛΟΚΉ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΛΟΓΩ ΕΠΑΓΟΜΕΝΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

Η εκδήλωση ενός πλημμυρικού φαινομένου δύναται να προκαλέσει επαγόμενες φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές, όπως κατολισθητικά φαινόμενα, καταστροφή φράγματος, διαρροή επικίνδυνων υλικών, κλπ.

Η διαχείριση εκτάκτων αναγκών λόγω των επαγόμενων των πλημμυρών καταστροφών, καθώς και ο έλεγχος και καταστολή τους, δύναται να προηγείται ή να επιτελείται ταυτόχρονα με το έργο της έρευνας και διάσωσης λόγω πλημμυρών.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, εφόσον οι επαγόμενες των πλημμυρών καταστροφές εκδηλωθούν, αξιολογούνται και αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση και εφαρμόζονται τα ειδικότερα σχέδια αντιμετώπισής τους όταν αυτό απαιτηθεί, παράλληλα με τα σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών από πλημμύρες. Η παράλληλη ενεργοποίηση σχεδίων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και δρομολόγηση δράσεων πολιτικής προστασίας, δεδομένων των διαθέσιμων πόρων, απαιτεί την άμεση αξιολόγηση των συμβάντων από τους αρμόδιους εμπλεκόμενους φορείς και την κατά προτεραιότητα αντιμετώπισή τους.

Η αρχική ειδοποίηση, η εντολή για ενεργοποίηση των σχεδίων, οι ρόλοι και αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και ο έλεγχος και συντονισμός των επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω εκδήλωσης των ανωτέρω επαγόμενων των πλημμυρών καταστροφών, ορίζονται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και αναφέρονται με αναλυτικό τρόπο στα αντίστοιχα σχέδια και μνημόνια ενεργειών των κατά περίπτωση εμπλεκόμενων φορέων.

Ειδικότερα, στην περίπτωση που λόγω έντονων βροχοπτώσεων ή πλημμυρικών φαινομένων προκληθούν κατολισθητικά φαινόμενα σε μια περιοχή (πτώσεις βράχων, κλπ), ενημερώνονται (κατά κανόνα από τις αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. ή το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου) οι αρμόδιες Υπηρεσίες της οικείας Περιφέρειας (Δ/νσεις Τεχνικών Έργων, κλπ) για τη διενέργεια αυτοψίας και πρώτης εκτίμησης των επιπτώσεων. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην άμεση λήψη μέτρων, όπως την απομάκρυνση πολιτών, με στόχο την προστασία τους από πιθανή εκδήλωση νέων κατολισθήσεων στις ανωτέρω περιοχές εξαιτίας της εξέλιξης των έντονων βροχοπτώσεων ή των πλημμυρικών φαινομένων. Επίσης, θα πρέπει να εξετασθεί κατά προτεραιότητα η άρση καταπτώσεων σε οδικούς άξονες, από και προς την πληγείσα από πλημμύρες περιοχή. Νοείται ότι η ανωτέρω ενέργεια έχει σαν άμεσο στόχο τη μερική άρση των καταπτώσεων για την προσωρινή διευκόλυνση της κυκλοφορίας οχημάτων έκτακτης ανάγκης (σωστικά συνεργεία, Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., ΕΚΑΒ, κλπ) και όχι κατ' ανάγκη την πλήρη αποκατάσταση της κυκλοφορίας.

Επίσης, οι υπεύθυνοι λειτουργίας και συντήρησης τεχνικών έργων και έργων υποδομής στην πληγείσα από πλημμύρες περιοχή (φράγματα, μονάδες παραγωγής ενέργειας, φυσικό αέριο, λιμάνια, γέφυρες, σήραγγες, οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα, δίκτυα τηλεπικοινωνιών, κτλ.) προβαίνουν αυτεπάγγελα και βάσει του κανονισμού λειτουργίας και συντήρησης σε άμεσο έλεγχο των εγκαταστάσεών τους μετά από πλημμύρα για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας τους. Σε περιπτώσεις που διαπιστωθούν βλάβες οι ανωτέρω υπεύθυνοι προχωρούν σε εκτίμηση της κατάστασης και όταν αυτό απαιτείται ενημερώνουν άμεσα τις αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες του Π.Σ. και της ΕΛ.ΑΣ., καθώς και τα Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας.

Όμοια, οι κατά τόπους υπεύθυνοι λειτουργίας επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας κινητοποιούνται άμεσα για την αποκατάσταση τυχόν βλαβών που προκλήθηκαν από πλημμύρες, με σκοπό την αδιάλειπτη και ομαλή παροχή των υπηρεσιών τους, ενημερώνοντας παράλληλα και το οικείο Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου ή τη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην αποκατάσταση βλαβών του δικτύου τους που συνδέεται με δημόσια και κοινωφελούς χρήσης κτήρια (νοσοκομεία, σχολεία, υπηρεσίες, κτλ).

Αιτήματα συνδρομής στο έργο της αντιμετώπισης των επαγόμενων φυσικών ή τεχνολογικών καταστροφών από άλλες υπηρεσίες και φορείς (ΕΛ.ΑΣ., Περιφέρειες, Δήμους, κλπ), πρέπει να συναξιολογούνται, βάσει των επιπτώσεων των επαγόμενων καταστροφών, της επικρατούσας κατάστασης καθώς και των επιχειρησιακών αναγκών και προτεραιοτήτων τους στην αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρών.

3.6 ΚΗΡΥΞΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΛΟΓΩ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ

Ο ρόλος της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας συνδέεται κυρίως με τον συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και για την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών με στόχο την αποκατάσταση της καθημερινής λειτουργίας περιοχών που έχουν περιέλθει σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης εξαιτίας πλημμυρών. Επίσης, για τον συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων στην εφαρμογή του Ειδικού Σχεδίου Ανθρωπίνων Απωλειών, μετά από σχετική ενημέρωση από την ΕΛ.ΑΣ. (Υ.Α 3384/9-06-2006, ΦΕΚ 776/Β'/2006).

Η περαιτέρω μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη διαχείριση των συνεπειών, που έχει ως αντικείμενο τη λεπτομερή καταγραφή της έκτασης των ζημιών, τη χορήγηση δανείων και ενισχύσεων σε πληγέντες, κλπ, δρομολογείται από ειδικότερες νομοθεσίες, καθώς και κυβερνητικές αποφάσεις, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Διευκρινίζεται ότι η έκδοση αποφάσεων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας που αναφέρονται στην κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης συνδέεται αποκλειστικά με τον επιχειρησιακό ρόλο που αναλαμβάνει στο συντονισμό του δυναμικού και των μέσων των φορέων που επιχειρούν για την άμεση αντιμετώπισή τους, καθώς και με το μέγεθος της κινητοποίησης του δυναμικού και των μέσων που είναι πλέον του διατιθέμενου υπό κανονικές συνθήκες. Η κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ενεργοποίηση ειδικότερων νομοθετικών ρυθμίσεων σχετικών με την καταβολή αποζημιώσεων και δανείων σε πληγέντες.

Αιτήματα συνδρομής με υλικά και μέσα προς ενίσχυση του έργου των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για την αντιμετώπιση εν εξελίξει καταστροφών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που ενδέχεται να προκληθούν από πλημμύρες υποβάλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Αιτήματα συνδρομής με υλικά και μέσα προς ενίσχυση του έργου των Περιφερειών που δεν μπορούν να ικανοποιηθούν από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση, για την αντιμετώπιση εν εξελίξει καταστροφών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που ενδέχεται να προκληθούν από πλημμύρες, μπορούν να υποβάλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Αιτήματα συνδρομής προς ενίσχυση του έργου των Δήμων με υλικά και μέσα που δεν μπορούν να ικανοποιηθούν από την οικεία Περιφέρεια ή την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, για την αντιμετώπιση εν εξελίξει καταστροφών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που ενδέχεται να προκληθούν από πλημμύρες, μπορούν να υποβάλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Σημειώνεται ότι αιτήματα κρατικών υπηρεσιών και φορέων για συνδρομή άλλων αρχών, υπηρεσιών και φορέων με σκοπό την αντιμετώπιση καταστροφών και τη διαχείριση των συνεπειών, υποβάλλονται αποκλειστικά μέσω της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (αρθ. 27, Ν. 3536/2007 – ΦΕΚ 42/Α'/2007).

Θέματα που αφορούν την επίταξη προσωπικών υπηρεσιών και επίταξη ακινήτων και κινητών πραγμάτων, ως μέτρα πολιτικής κινητοποίησης σε περίοδο ειρήνης για την αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης που δύναται να προκύψει και λόγω πλημμυρών, ρυθμίζονται στο άρθρ. 41 του Ν.3536/2007 (ΦΕΚ 42/Α'/2007). Οι διατάξεις ιδίως των άρθρων 2 παρ. 5, 18, 19, 22 και 23 του Ν.Δ. 17/1974 (ΦΕΚ 263/Α'/1974) δεν εφαρμόζονται εφεξής για την αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης σε

καιρό ειρήνης, εφόσον έρχονται σε αντίθεση προς τις διατάξεις αυτού του άρθρου. Επίσης, δεν εφαρμόζεται και κάθε άλλη διάταξη που είναι αντίθετη προς τις διατάξεις αυτού του άρθρου.

Ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας, μετά την εκδήλωση πλημμυρών και την πρώτη εκτίμηση των επιπτώσεων από τα Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας, προχωρά, εφόσον συντρέχει λόγος και μετά από σχετική εισήγηση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του Περιφερειάρχη, στην έκδοση απόφασης χαρακτηρισμού της καταστροφής και στην αντίστοιχη απόφαση κήρυξης κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Σε περίπτωση τοπικής καταστροφής μικρής έντασης μπορεί να εξουσιοδοτεί τον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή τον οικείο Περιφερειάρχη για την έκδοση των σχετικών αποφάσεων (Ν 3013/02, αρ. 8)

Σε περιπτώσεις που η καταστροφή εκτείνεται σε περισσότερες από τρεις Περιφέρειες της χώρας ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας εισηγείται στον Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη το χαρακτηρισμό καταστροφής ως γενικής και την έκδοση της αντίστοιχης απόφασης για την κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης (αρθ.8, Ν.3013/2008).

Επίσης, σε περιπτώσεις γενικής, περιφερειακής ή τοπικής μεγάλης έντασης καταστροφής, ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας δύναται να συγκαλέσει, ή εισηγείται στον Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη να συγκαλέσει, το Κεντρικό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (Κ.Σ.Ο.Π.Π.) για τον συντονισμό της διάθεσης ανθρώπινου δυναμικού και μέσων, καθώς και για την παροχή οδηγιών στους πολίτες με στόχο την ελαχιστοποίηση των συνεπειών (αρθ. 5 του Ν.3013/2002).

Τέλος, ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που μπορεί να προκύψουν από πλημμύρες συντονίζει και κατευθύνει το έργο της πολιτικής προστασίας (αρ. 8, Ν.3013/2002). Ειδικότερα, σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας δύναται να αποφασίζει για την άμεση προμήθεια και διάθεση υλικών, εφοδίων και μέσων καθ' υπέρβαση των προϋπολογισθέντων (Ν3013/2002 αρ 8), εφόσον τούτο κρίνεται απολύτως απαραίτητο.

Επισημαίνεται ότι η απόφαση χαρακτηρισμού της καταστροφής από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, σε μια από τις κατηγορίες όπως αυτές αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 2 του Ν.3013/2002, ορίζει τα αντίστοιχα επίπεδα κλιμάκωσης που απαιτούνται στη διάθεση του απαραίτητου δυναμικού και μέσων πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρικών φαινομένων και τη διαχείριση των συνεπειών:

1. Τοπική καταστροφή μικρής έντασης, για την αντιμετώπιση της οποίας αρκεί το δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, ο συντονισμός διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων γίνεται από τον από τον Περιφερειάρχη ή κατόπιν εντολής του από τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που του παρέχει ο Περιφερειάρχης
2. Τοπική καταστροφή μεγάλης έντασης, για την αντιμετώπιση της οποίας απαιτείται η διάθεση δυναμικού και μέσων πολιτικής προστασίας και από άλλους Δήμους, Περιφέρειες, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ή και από Κεντρικές Υπηρεσίες και Φορείς, ο συντονισμός διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων γίνεται με ευθύνη του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και του ΚΣΟΠΠ, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 3013/2002.
3. Περιφερειακή μικρής έντασης, για την αντιμετώπιση της οποίας αρκεί το δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας της Περιφέρειας, ο συντονισμός διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων γίνεται με ευθύνη του Περιφερειάρχη.
4. Περιφερειακή μεγάλης έντασης, για την αντιμετώπιση της οποίας απαιτείται η διάθεση δυναμικού και μέσων πολιτικής προστασίας και από άλλες Περιφέρειες, ή Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ή και από Κεντρικές Υπηρεσίες και Φορείς, ο συντονισμός διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων γίνεται με ευθύνη του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και του ΚΣΟΠΠ.
5. Γενική καταστροφή, η καταστροφή εκτείνεται σε περισσότερες από τρεις περιφέρειες της Χώρας, ο συντονισμός διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων γίνεται με ευθύνη του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη ή του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και του ΚΣΟΠΠ.

Για τις ανωτέρω περιπτώσεις των τοπικών και περιφερειακών καταστροφών μεγάλης έντασης ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης δύναται να αναλαμβάνει, εντός της χωρικής του αρμοδιότητας και εφόσον συντρέχουν λόγοι, το συντονισμό διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρών και τη διαχείριση των συνεπειών από την καταστροφή, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας².

Η μετάβαση από το κατώτερο στο ανώτερο διοικητικό επίπεδο γίνεται κατόπιν αιτήματος των αποκεντρωμένων κατά περίπτωση Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Περιφερειάρχης ή Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης) σύμφωνα με τα αρ. 10-12 του Ν.3013/2002 προς το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

Η ενημέρωση της κοινής γνώμης και η παροχή οδηγιών σε κεντρικό επίπεδο, με στόχο την αντιμετώπιση των καταστροφών και την ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους, αποτελούν αρμοδιότητα του Κεντρικού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Κ.Σ.Ο.Π.Π.) (αρθ. 5, Ν. 3013/2002).

Στις περιπτώσεις που η καταστροφή χαρακτηρίζεται ως τοπική μικρής έντασης, η ενημέρωση του κοινού για ζητήματα που αφορούν δράσεις πολιτικής προστασίας στη διαχείριση των συνεπειών (αντιμετώπιση-αποκατάσταση) αποτελούν ευθύνη του Περιφερειάρχη ή (κατόπιν εντολής του) του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη, που έχουν την αρμοδιότητα συντονισμού και επίβλεψης.

Στις περιπτώσεις που η καταστροφή χαρακτηρίζεται ως περιφερειακή μικρής έντασης η ενημέρωση του κοινού για ζητήματα που αφορούν δράσεις πολιτικής προστασίας στη διαχείριση των συνεπειών (αντιμετώπιση-αποκατάσταση) αποτελούν ευθύνη του Περιφερειάρχη που έχει την αρμοδιότητα συντονισμού και επίβλεψης.

3.7. ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΟΓΩ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

Μεταξύ των δράσεων, που απαιτούνται για την προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών, είναι και η οργανωμένη απομάκρυνσή τους από την περιοχή που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθ. 18 του Ν 3613/2007 (ΦΕΚ 263/Α΄/2007) καθίσταται σαφές ότι το όργανο που αποφασίζει για την υλοποίηση της ανωτέρω δράσης είναι ο Δήμαρχος, η περιοχή του οποίου πλήττεται και ο οποίος έχει και το συντονισμό του έργου πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση της καταστροφής σε τοπικό επίπεδο ή ο αρμόδιος Περιφερειάρχης³, όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από ένα Δήμο κλπ.

Στις περιπτώσεις του άρθρου 2 παρ.3 (δηλαδή σε περιπτώσεις που η καταστροφή χαρακτηριστεί ως γενική, περιφερειακή μικρής ή μεγάλης έντασης, ή τοπική μικρής ή μεγάλης έντασης) σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παρ. 1 περιπτώσεις β΄, γ΄ και δ΄ του Ν.3013/2002/ΦΕΚ102/τεύχ.Α, (περί αρμοδιοτήτων του Γεν. Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για τον χαρακτηρισμό μιας καταστροφής και την έκδοση σχετικής απόφασης) και του άρθ. 282 του Ν.3852/2010, η ανωτέρω απόφαση λαμβάνεται:

α) από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας σε περιπτώσεις γενικής καταστροφής, περιφερειακής καταστροφής μεγάλης έντασης, ή σε τοπικές καταστροφές μεγάλης έντασης, ή

β) από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης⁴ σε περιπτώσεις περιφερειακής καταστροφής μικρής έντασης, ή σε τοπικές καταστροφές μικρής έντασης

και εκτελείται από τους αρμόδιους Δημάρχους και Περιφερειάρχες⁵.

² κατ' εφαρμογή του άρθ. 1 παρ. 2 του Ν.2503/1997 σε συνδυασμό με τα άρθ. 10 και 11 του Ν.3013/2002 και το άρθ. 283 του Ν.3852/2010.

³ Ως αρμόδιο όργανο προσδιορίζεται ο Περιφερειάρχης σύμφωνα με το άρθ. 282 του Ν.3852/2010, αντί του Νομάρχη που προέβλεπε το άρθ. 18 του Ν 3613/2007

⁴ Ως αρμόδιο όργανο λήψης απόφασης προσδιορίζεται ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης σύμφωνα με το άρθ. 283 του Ν.3852/2010, αντί του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας που προέβλεπε το άρθ. 18 του Ν 3613/2007

⁵ Ως αρμόδιο όργανο προσδιορίζεται ο Περιφερειάρχης σύμφωνα με το άρθ. 282 του Ν.3852/2010, αντί του Νομάρχη που προέβλεπε το άρθ. 18 του Ν 3613/2007

Ειδικότερα, όσον αφορά τις αρμοδιότητες του Περιφερειάρχη τόσο στη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, όσο και στις περιπτώσεις υλοποίησή της όταν η απόφαση λαμβάνεται από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ή τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κρίνεται σκόπιμο όπως ο Περιφερειάρχης κατά την κρίση του μεταβιβάσει τις ανωτέρω αρμοδιότητες στους Αντιπεριφερειάρχες των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων με σχετική εξουσιοδοτική πράξη.

Η ενέργεια αυτή κρίνεται σκόπιμη λόγω:

- της πιθανής ταυτόχρονης ύπαρξης πλημμυρικών φαινομένων σε διαφορετικές Περιφερειακές Ενώτητες της ίδιας Περιφέρειας
- της δυνατότητας αμεσότερης μετάβασης του Αντιπεριφερειάρχη στο χώρο της καταστροφής, σε σχέση με τον Περιφερειάρχη, ιδιαίτερα στις νησιωτικές Περιφέρειες
- των αρμοδιοτήτων Πολιτικής Προστασίας του Αντιπεριφερειάρχη, ως οργάνου με την ευθύνη του συντονισμού δράσεων για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών στην περιφερειακή ενότητά του (άρθ. 160 του Ν.3852/2010)
- της δυνατότητας υποστήριξης του έργου του Αντιπεριφερειάρχη από το Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας της Περιφερειακής Ενότητας

Σε όλες τις περιπτώσεις η λήψη της απόφασης, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 2 άρθ. 18 Ν 3613/2007, πρέπει να βασίζεται στις εισηγήσεις των φορέων που κατά περίπτωση έχουν την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής.

Η οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών εξετάζεται ως μέτρο που δρομολογείται για την προληπτική προστασία τους, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και περιορισμούς, η εκτίμηση των οποίων μπορεί να γίνει μόνο σε τοπικό επίπεδο.

Ο κίνδυνος που διατρέχουν οι πολίτες εξαιτίας πλημμυρών προέρχεται κατά βάση α) από την κατάκλυση κατοικημένων περιοχών από πλημμυρικά ύδατα (παράσυρση από πλημμυρικά ύδατα, ατυχήματα, εγκλωβισμοί, καταρρεύσεις κτιρίων, κλπ), β) από χημικούς ή λοιμογόνους παράγοντες επικίνδυνους για την δημόσια υγεία οι οποίοι παρασύρθηκαν ή αναπύχθηκαν στα πλημμυρικά ύδατα και γ) από επαγόμενα κατολισθητικά φαινόμενα. Συνεπώς, το σκεπτικό όλων των αποφάσεων για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών εξ αιτίας πλημμυρών θα πρέπει να συνδέεται κατά βάση με τους ανωτέρω κινδύνους.

Στις περιπτώσεις πλημμυρικών και κατολισθητικών φαινομένων αρμόδιοι να εισηγηθούν στα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης/Αντιπεριφερειάρχης, κλπ) τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, είναι οι κατά τόπους επικεφαλής προϊστάμενοι των αρμοδίων τεχνικών υπηρεσιών των Περιφερειών, οι οποίες έχουν τον έλεγχο του φαινομένου και η ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξή του.

Στις περιπτώσεις που προκύπτουν ζητήματα δημόσιας υγείας λόγω πλημμυρικών φαινομένων, αρμόδιοι να εισηγηθούν στα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης/Αντιπεριφερειάρχης, κλπ) τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών είναι και οι κατά τόπους προϊστάμενοι των αρμόδιων υγειονομικών υπηρεσιών.

Σε όλες τις περιπτώσεις και εφόσον υπάρχει ιστορικό πλημμυρικών ή/και κατολισθητικών φαινομένων, αυτό μπορεί να αξιολογείται και να λαμβάνεται κατά περίπτωση υπόψη, δεδομένου του προληπτικού χαρακτήρα του μέτρου της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών.

Σημειώνεται ότι η δράση της απομάκρυνσης πρέπει να πραγματοποιείται μόνον όταν εξασφαλίζεται εγκαίρως η καλή οργάνωση για την ασφαλή υλοποίησή της.

Η δράση της **οργανωμένης απομάκρυνσης** ως μέτρο που δρομολογείται για την προληπτική προστασία των πολιτών, έχει χαρακτήρα **μη υποχρεωτικό**, βασιζόμενη στην ενημέρωσή τους για τον κίνδυνο και τις πιθανές συνέπειες που έχει η παραμονή τους στο χώρο για τον οποίο έχει ληφθεί η απόφαση της απομάκρυνσης. Επισημαίνεται ότι η **διάσωση**, η οποία αποτελεί αρμοδιότητα του Πυροσβεστικού Σώματος, είναι δράση **υποχρεωτική** και κατά κανόνα αφορά μικρές ομάδες πολιτών, ή μεμονωμένα άτομα σε συγκεκριμένο και περιορισμένο χώρο, που βρίσκονται εντός της περιοχής που εξελίσσεται η καταστροφή.

Η ανωτέρω σχετική αυτή διάταξη δεν έχει εφαρμογή όταν η ασφάλεια και η κατάσταση της υγείας των ατόμων, που ευρίσκονται εντός υποδομών ή εγκαταστάσεων φορέων, τελεί υπό την εποπτεία ή κατευθύνεται από ειδικότερες νομοθεσίες και η απομάκρυνση τους, για τους λόγους που αναφέρονται στην εν λόγω σχετική διάταξη, αποτελεί ευθύνη των διοικήσεων τους (εγκαταστάσεις Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφάλειας, Νοσηλευτικά Ιδρύματα, κλπ).

Με δεδομένη τη δυσκολία λήψης και υλοποίησης τέτοιων αποφάσεων, οι κατά περίπτωση αρμόδιοι Δήμαρχοι, οι περιοχές των οποίων πλήττονται, όταν αυτό είναι εφικτό, μπορούν άμεσα να συγκαλούν το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (ΣΤΟ) προς υποβοήθηση του έργου τους και οι Αντιπεριφερειάρχες το Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) της Περιφερειακής τους Ενότητας.

Στο σημείο αυτό είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι η εξεύρεση μέσων μεταφοράς με την διαδικασία της επίταξης, δεν είναι άμεσα εφικτή, εάν δεν προηγηθεί σχετική απόφαση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ. 41 του Ν. 3536/2007 (ΦΕΚ 42/Α'/2007). Δηλαδή απαιτείται απόφαση Πρωθυπουργού μετά από σχετική εισήγηση του αρμόδιου Υπουργού (αρθ.4,1παρ3 του Ν. 3536/2007).

Επισημαίνεται ότι η εξασφάλιση μέσων για την μετακίνηση πολιτών, μπορεί να γίνει από φορείς του δημοσίου (ΕΛΑΣ, ΠΣ, Ένοπλες Δυνάμεις, κλπ), ή από φορείς του ιδιωτικού τομέα (κατά τόπους ΚΤΕΛ, κλπ). Στα πλαίσια αυτά, το γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου ή η Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, θα πρέπει να γνωρίζει εκ των προτέρων (σε κατάσταση συνήθους ετοιμότητας), τα μέσα που μπορούν να διαθέσουν οι φορείς σε τοπικό επίπεδο, στην περίπτωση έκτακτης ανάγκης κατά την οποία υπάρχει το ενδεχόμενο υλοποίησης μιας τέτοιας δράσης. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τη διαδικασία διάθεσής τους, όταν πρόκειται για φορείς του δημοσίου, καθώς και τη διαδικασία διάθεσής τους, μέσω ενός **μνημονίου συνεργασίας**, όταν πρόκειται για φορείς του ιδιωτικού τομέα.

Η οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών, ως δράση Πολιτικής Προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από καταστροφές, υποστηρίζεται θεσμικά από την Ελληνική Αστυνομία και το Πυροσβεστικό Σώμα. (Ν. 2800/2000 - ΦΕΚ 41/Α'/2000, Ν. 3511/2006 – ΦΕΚ 258/Α'/2006). Ειδικότερα, η Ελληνική Αστυνομία στα πλαίσια εφαρμογής της παρ 3 του αρθ 4 της Κ.Υ.Α.12030Φ.109.1/10-5-1999 και του αρθ. 8 του Ν. 2800/2000, έχει σημαντικό ρόλο στην εκτέλεση της απόφασης για την απομάκρυνση πολιτών. Θέματα που συνδέονται με τον εντοπισμό και ειδοποίηση των πολιτών για την απομάκρυνσή τους όταν έχει ληφθεί σχετική απόφαση, με την τήρηση της τάξης, με τη ρύθμιση της κυκλοφορίας κατά την απομάκρυνση, καθώς και πρόληψη και καταστολή τυχόν εγκλημάτων κατά της περιουσίας των πολιτών που απομακρύνονται από την περιοχή, αποτελούν αρμοδιότητα των κατά τόπους Αστυνομικών Αρχών με σημαντική βαρύτητα.

Στις περιπτώσεις που η δράση αυτή, αφορά πολίτες που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες, ή περιλαμβάνει άτομα με προβλήματα υγείας, πρέπει εκ των προτέρων να εξασφαλίζεται, η παρουσία μονάδων του ΕΚΑΒ, για λόγους παροχής άμεσης προνοσοκομειακής ιατρικής βοήθειας, λόγω αρμοδιότητας (Ν. 1579/85 - ΦΕΚ 217/Α'/1985).

3.8 ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ

Με ευθύνη του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου, και των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, οι Δήμοι, οι Περιφέρειες και οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις θα προχωρήσουν στη σύνταξη μνημονίου ενεργειών για την άμεση απόκριση και διευκόλυνση του έργου τους.

Το μνημόνιο ενεργειών αποτελεί ένα απλό έγγραφο μη εμπιστευτικού χαρακτήρα στο οποίο δίδονται με σαφήνεια απαντήσεις στα πέντε ερωτήματα (ποιος, τι, πότε, που, γιατί), που αναφέρονται στην παρ Β του Παραρτήματος ΣΤ του Σχεδίου Ξενοκράτης (ΦΕΚ 423/Β'/2003).

Στα πλαίσια αυτά το μνημόνιο ενεργειών που έχουν την ευθύνη σύνταξης οι ανωτέρω, θα περιγράφονται τα ακόλουθα:

- ονομαστική κατάσταση των υπευθύνων για την υλοποίηση των δράσεων Πολιτικής Προστασίας που συνδέονται με την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, καθώς και των αναπληρωτών τους, με τα στοιχεία επικοινωνίας τους (ονοματεπώνυμο, τίτλος, θέση, ιδιότητα / ειδικότητα, τηλέφωνα, φαξ)
- κατάλογος των επιχειρησιακά έτοιμων μέσων που διαθέτει ο φορέας (Δήμος, Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση) για την υλοποίηση των δράσεων Πολιτικής Προστασίας (μηχανήματα έργων, οχήματα μεταφοράς προσωπικού, κλπ) που συνδέονται με την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων

- μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου τους
- Αντίγραφο του μνημονίου ενεργειών (συμπεριλαμβανομένου καταλόγου με τηλέφωνα επικοινωνίας των επιχειρησιακά υπευθύνων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης) για λόγους άμεσης κινητοποίησης πρέπει να κοινοποιείται στις Διοικήσεις των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών και Αστυνομικών Αρχών που εδρεύουν εντός των διοικητικών τους ορίων.

3.9. ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Οι εθελοντικές οργανώσεις που είναι ενταγμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προκαλούνται από έντονες βροχοπτώσεις και πλημμύρες μπορούν να αναλαμβάνουν δράσεις πολιτικής προστασίας προς υποβοήθηση του έργου των Περιφερειών και των Δήμων.

Τονίζεται ότι οι χώροι δράσης των εθελοντικών οργανώσεων που είναι ενταγμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται στην απόφαση ένταξής τους και ότι για να είναι ουσιαστική η προσφορά τους, πρέπει οι δράσεις που αναλαμβάνουν να αποτελούν μέρος των επιχειρησιακών αναγκών που καθορίζονται μέσα από τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων ή τα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα (ΣΤΟ) των Δήμων.

Ο συντονισμός των εθελοντικών ομάδων που αναλαμβάνουν δράσεις, βάσει αποφάσεων του ΣΟΠΠ, γίνεται από τη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, η κατόπιν σχετικής εντολής από το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.

3.10. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Σε περιπτώσεις που λόγω των επιχειρησιακών τους αναγκών κρίνεται από τους εμπλεκόμενους φορείς σε επίπεδο Κεντρικής Διοίκησης ότι το δυναμικό και τα μέσα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από πλημμύρες σε εθνικό επίπεδο δεν επαρκούν, δύνανται να υποβάλουν αίτημα διεθνούς συνδρομής στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, ως αρμόδια για τον συντονισμό παροχής βοήθειας από και προς άλλες χώρες (Ν. 3013/2002, Ν. 3536/2007). Τα αιτήματα για διεθνή συνδρομή θα πρέπει να υποβάλλονται εγκαίρως στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας για τη διασφάλιση της καλύτερης δυνατής αξιοποίησης των διατιθέμενων από άλλες χώρες δυναμικού και μέσων. Σημειώνουμε ότι στα αιτήματα θα πρέπει να περιγράφονται αναλυτικά τα αιτούμενα μέσα (τύπος, αριθμός) καθώς και ο επιχειρησιακός χώρος δράσης τους. Τα αιτούμενα μέσα, μετά την είσοδό τους στη χώρα, εντάσσονται στις δυνάμεις του αιτούντος, ο οποίος και αναλαμβάνει τον επιχειρησιακό συντονισμό τους.

3.11. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΠΛΗΓΕΝΤΕΣ

Η κοινωνική προστασία στους πολίτες που περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης εξ αιτίας πλημμυρών υποστηρίζεται άμεσα από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, μέσω των Δήμων και των Περιφερειών, όταν συντρέχει περίπτωση, για την κάλυψη των πρώτων αναγκών (διαμονή – διατροφή) και από το Υπουργείο Υγείας στη συνέχεια, δια των αρμοδίων Υπηρεσιών Πρόνοιας των Δήμων.

Η προκύπτουσα δαπάνη προσωρινής εγκαταστάσεως και διατροφής πληγείσων οικογενειών ή μεμονωμένων ατόμων σε ξενοδοχεία ή άλλους χώρους, καταβάλλεται υπό των αρμοδίων, για την κοινωνική προστασία των θεομηνιοπλήκτων, υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, απ' ευθείας στους ξενοδόχους ή ιδιοκτήτες ετέρων χώρων, εις βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού εξόδων του Υπουργείου Υγείας. (Ν.Δ. 57/1973 - ΦΕΚ 149/Α'/1973, Ν. 776/1978 - ΦΕΚ 68/Α'/1978, ΠΔ 93/1993 - ΦΕΚ 39/Α'/1993). Οι λεπτομέρειες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας.

Σε περιπτώσεις όπου άτομα, οικογένειες και πληθυσμιακές ομάδες θεωρείται ότι χρήζουν άμεσα έκτακτης κοινωνικής βοήθειας λόγω αντιμετώπισης κοινωνικών κινδύνων που προέρχονται από πλημμύρα, το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.), που υπάγεται στην εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου Υγείας, συντονίζει το δίκτυο παροχής υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης. Μετά από μια πλημμύρα το Ε.Κ.Κ.Α., εφόσον συντρέχει λόγος, συγκροτεί και κινητοποιεί ομάδες ταχείας παρέμβασης, συγκροτούμενες κυρίως από ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς, για την παροχή

άμεσης συμβουλευτικής υποστήριξης και βραχείας διάρκειας ψυχολογικής υποστήριξης σε ατομικό, ομαδικό και κοινοτικό επίπεδο (Ν. 2646/1998 - ΦΕΚ 236/Α'/1998, Ν. 3106/2003 - ΦΕΚ 30/Α'/2003, Ν. 3402/2005 - ΦΕΚ 258/Α'/2005, ΠΔ 22/2006 - ΦΕΚ 18/Α'/2006).

Με την Κ.Υ.Α. Π2/οικ.2673/29-8-2001 των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται τα όρια, προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία οικονομικής ενίσχυσης των πληγέντων για την κάλυψη των πρώτων αναγκών τους, για επισκευές κύριας οικίας ή αντικατάσταση οικοσκευής, κτλ.

Σκοπός της οικονομικής ενίσχυσης είναι η κατά το δυνατόν αμεσότερη επαναλειτουργία των νοικοκυριών και ως εκ τούτου οι ζημιές αναφέρονται στο κτίριο που καλύπτει ανάγκες διαβίωσης και στο σύνολο της οικοσκευής (Π2α/Γ.Π.οικ.94064/19-08-2011 έγγραφο του ΥΥΚΑ).

Προκειμένου να χορηγηθούν οι προβλεπόμενες οικονομικές ενισχύσεις η αρμόδια Δ/ση Πρόνοιας των Δήμων στέλνει αίτημα στην αρμόδια Δ/ση Κοινωνικής Αντίληψης & Αλληλεγγύης του Υπουργείου Υγείας για τη μεταβίβαση της σχετικής πίστωσης από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας (Π2α/Γ.Π.οικ.94064/19-08-2011 έγγραφο του ΥΥΚΑ).

Θέματα που αφορούν την αποκατάσταση ζημιών σε κτίρια που προκλήθηκαν από πλημμύρες εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (ΥΑΣ) του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων (Ν. 1190/1981 - ΦΕΚ 203/Α'/1981, Ν. 2576/1998 - ΦΕΚ 25/Α'/1998). Ειδικότερα θέματα σχετικά με την οριοθέτηση της πληγείσας περιοχής, διαπίστωσης της έκτασης των ζημιών, χορήγησης δανείων, κλπ, ρυθμίζονται με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων.

Σε βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες, εμπορικά καταστήματα, αγροτικές εκμεταλλεύσεις, άλλες επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που πλήττονται από πλημμύρες, δύναται να παρέχεται επιχορήγηση μέσω του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. για την αντιμετώπιση ζημιών σε κτιριακές εγκαταστάσεις, μηχανικό εξοπλισμό, πρώτες ύλες, εμπορεύματα και φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης, τα οποία καταγράφηκαν ως ολοσχερώς κατεστραμμένα. Το ύψος της επιχορήγησης καθορίζεται με Κοινή Υπουργική Απόφαση (Ν. 2459/1997 – ΦΕΚ 17/Α'/1997).

Τονίζεται ότι για την λήψη απόφασης οριοθέτησης περιοχών για την αποκατάσταση των ζημιών σε κτίρια λόγω πλημμυρών απαιτείται υποβολή σχετικού αιτήματος από την οικεία Περιφερειακή Ενότητα ή την Περιφέρεια προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων, αφού προηγηθούν έλεγχοι που διενεργούνται από υπαλλήλους μηχανικούς της Γ.Γ.Δ.Ε. ή από υπαλλήλους της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία ανήκουν, καθώς και των αρμοδίων Υπηρεσιών της Περιφέρειας (Α.Π. 938/ΑΖ11/15-4-1998 εγκύκλιος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., 4524/Α42/26-08-2011 έγγραφο της ΥΑΣ/ΓΓΔΕ)

Θέματα αποζημιώσεων στη φυτική, ζωική και αλιευτική παραγωγή, καθώς και στο φυτικό, ζωικό, αλιευτικό, πάγιο και έγγειο κεφάλαιο από καταστροφές οι οποίες προκλήθηκαν από πλημμύρες και έντονες βροχοπτώσεις ρυθμίζονται με τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (Κ.Υ.Α. 281245/2008 - ΦΕΚ 628/Β'/2008), όπως αυτός ισχύει, με αρμόδιο φορέα υλοποίησης τον ΕΛΓΑ.

Διευκρινίζεται ότι η έκδοση αποφάσεων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας που αναφέρονται στην κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης συνδέεται αποκλειστικά με τον επιχειρησιακό ρόλο που αναλαμβάνει στο συντονισμό του δυναμικού και των μέσων των φορέων που επιχειρούν για την άμεση αντιμετώπισή τους, καθώς και με το μέγεθος της κινητοποίησης του δυναμικού και των μέσων που είναι πλέον του διατιθέμενου υπό κανονικές συνθήκες. Η κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ενεργοποίηση ειδικότερων νομοθετικών ρυθμίσεων σχετικών με την καταβολή αποζημιώσεων και δανείων σε πληγέντες.

3.12. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με το άρθρ. 6, παρ. 3στί του Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102/Α'/2002), έχει την ευθύνη της τήρησης ειδικού φακέλου για τις γενικές, περιφερειακές ή τοπικές μεγάλης έντασης καταστροφές, όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα Α' του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «ΕΝΟΚΡΑΤΗΣ».

Στον ανωτέρω ειδικό φάκελο περιέχονται τα στοιχεία του συνόλου των ενεργειών, στο πλαίσιο και του αντίστοιχου σχεδιασμού, για την αντιμετώπιση των καταστροφών κατά την εκδήλωση των φαινομένων, καθώς και για την αποκατάσταση των ζημιών. Επίσης, εμπιρεύονται εκθέσεις απολογισμού δράσης των επί μέρους αρμόδιων φορέων και προτάσεις για βελτίωση των δράσεων σε περίπτωση αντιμετώπισης παρόμοιων φαινομένων.

Στα ανωτέρω πλαίσια, όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς στην αντιμετώπιση πλημμυρών και την αποκατάσταση των ζημιών οφείλουν να καταγράφουν τα ανωτέρω στοιχεία με χρονολογική σειρά έτσι ώστε να είναι δυνατή η κατά περίπτωση ανάλυση του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας, με στόχο την βελτίωση του σχεδιασμού για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των καταστροφικών φαινομένων και τον μετριασμό των επιπτώσεων στους πολίτες και στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

Με βάση τα ανωτέρω παρακαλούμε τις Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων να συγκεντρώνουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία που συνδέονται με τον φάκελο καταστροφής στις περιπτώσεις περιφερειακών καταστροφών ή τοπικών καταστροφών μεγάλης έντασης εξ αιτίας πλημμυρών και να τα υποβάλλουν στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας το ταχύτερο δυνατό. Στις περιπτώσεις γενικών καταστροφών η συλλογή όλων των απαραίτητων στοιχείων που συνδέονται με τον φάκελο καταστροφής θα γίνεται με σχετικό αίτημα της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας προς τους εμπλεκόμενους φορείς.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Οι προς κοινοποίηση φορείς (ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ, ΔΕΗ, ΟΣΕ, κλπ) παρακαλούνται να προχωρήσουν δια των αρμοδίων Υπηρεσιών τους, σε άμεσο έλεγχο όλων των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητάς τους, κατά προτεραιότητα σε περιοχές που θεωρούνται επικίνδυνες για πρόκληση ζημιών από πλημμύρες και να αποκαταστήσουν άμεσα τυχόν δυσλειτουργίες τους. Ειδικότερα, οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης, και οι Εταιρίες Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας και Θεσσαλονίκης παρακαλούνται να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας των εγκαταστάσεών τους από πλημμυρικά φαινόμενα, ιδιαίτερα των αντλιοστασίων και των υδραγωγείων.

Φορείς υπεύθυνοι για την λειτουργία και συντήρηση εγγειοβελτιωτικών έργων (Γενικοί Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ), Τοπικοί Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ) και ΟΤΑ), ειδικά σε περιοχές με ιστορικό πλημμυρών και σε περιοχές που έχουν πληγεί από πρόσφατες δασικές πυρκαγιές, παρακαλούνται να προβούν έγκαιρα στον έλεγχο και συντήρηση έργων αρμοδιότητάς τους, ώστε να αποτραπεί ο κίνδυνος πλημμυρών σε οικισμούς, υποδομές και εκμεταλλεύσεις πλησίον των ανωτέρω έργων. Επισημαίνεται ότι κρίνεται απαραίτητη η έγκαιρη άρση των προσωρινών φραγμάτων στις στραγγιστικές τάφρους, τα οποία χρησιμοποιούνται για λόγους άρδευσης των καλλιιεργειών, πριν την έναρξη του υδρολογικού έτους ώστε να μην περιορίζεται η ροή των πλεοναζόντων υδάτων.

Ειδικότερα θέματα για την έγκαιρη αποκατάσταση της λειτουργικότητας των στραγγιστικών δικτύων αρμοδιότητας των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ, ΤΟΕΒ), για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου πρόκλησης ζημιών από πλεονάζοντα αρδευτικά και πλημμυρικά ύδατα, ρυθμίζονται με το 12815/08-09-2006 έγγραφο της Δ/σης Αξιοποίησης Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Μηχανικού Εξοπλισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Η Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων Λειτουργίας και Συντήρησης Έργων Παραχώρησης, της Γενικής Γραμματείας Συγχρηματοδοτούμενων Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων, καθώς και η εταιρία «ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ, Α.Ε.» οι οποίες είναι υπεύθυνες για την παρακολούθηση των συμβάσεων παραχώρησης κατά την περίοδο λειτουργίας και συντήρησης, παρακαλούνται όπως εκδώσουν κατευθυντήριες οδηγίες προς τους παραχωρησιούχους για την εφαρμογή της παρούσας. Οι ανωτέρω Παραχωρησιούχοι παρακαλούνται να γνωστοποιήσουν εγγράφως στο Κέντρο Επιχειρήσεων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ), αριθμό FAX στον οποίο θα αποστέλλονται προγνώσεις επικινδύνων καιρικών φαινομένων και προειδοποιήσεις, για την έγκαιρη ενημέρωσή τους.

Όλοι οι φορείς υπεύθυνοι για την λειτουργία υπηρεσιών κρίσιμων για το έργο της αντιμετώπισης και αποκατάστασης λόγω πλημμυρικών φαινομένων ή επαγόμενων εξ'αυτών φαινομένων θα πρέπει να έχουν έγκαιρα λάβει μέτρα προστασίας των εγκαταστάσεών τους ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη λειτουργία τους.

Το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας παρακαλείται να συμβάλει στην υλοποίηση της παρούσας με την έκδοση σχετικής διαταγής προς τις υφιστάμενες Μονάδες του.

Το Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος παρακαλείται να συμβάλει στην υλοποίηση της παρούσας με την έκδοση σχετικής διαταγής προς τις υφιστάμενες Μονάδες του.

Η πλήρης και έγκαιρη εφαρμογή των μέτρων της παρούσας, είναι αυτονόητο ότι διέπεται από τις περί ευθυνών διατάξεις της σχετικής ανά φορέα νομοθεσίας.

Η παρούσα ισχύει μέχρι την έκδοση νεότερας σχετικής.

Αντίγραφο της παρούσας θα αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Γ.Γ.Π.Π. <http://www.civilprotection.gr>.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. **Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη**
  - α) **Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας**
    1. Δ/ση Γενικής Αστυνόμευσης
    2. Δ/ση Τροχαίας
  - β) **Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος**
    - Δ/ση Πυρόσβεσης – Διάσωσης
2. **Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων / Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων**
  - α. Δ/ση Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7)
  - β. Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων Μείζονος περιοχής Θεσσαλονίκης
  - γ. Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων / Συντήρηση Αυτοκινητοδρόμων (ΕΥΔΕ /Σ.Α.)
  - δ. Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων / Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης (ΕΥΔΕ / ΒΟΑΚ)
  - ε. Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων / Λειτουργίας και Συντήρησης Έργων Παραχώρησης (ΕΥΔΕ/ΛΣΕΠ)
3. **Αποκεντρωμένες Διοικήσεις του Κράτους**
  - α. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
  - β. Δ/ση Πολιτικής Προστασίας με την παράκληση για την άμεση αναπαραγωγή της παρούσας και την αποστολή της σε όλους τους Δήμους της Αποκεντρωμένης Διοίκησης
  - γ. Γενική Δ/ση Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων
4. **Περιφέρειες Κράτους**
  - α. Γραφεία κ.κ. Περιφερειάρχων
  - β. Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας, με την παράκληση να κοινοποιήσουν την παρούσα στους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες και σε όλους τους Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ, ΤΟΕΒ) με έδρα στην Περιφέρειά τους
  - γ. Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών
5. **ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε**
  - α. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντη
  - β. Τομέας Παραχωρήσεων και Υποστήριξης
  - γ. Δ/ση Υποστήριξης Δικτύου/Τομέας Λειτουργίας Εκμετάλλευσης & Συντήρησης

ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. **Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη**
  - α. Γραφείο κ. Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας
  - β. Γραφείο κ. Αρχηγού Πυροσβεστικού Σώματος
  - γ. Γραφείο κ. Αρχηγού Λιμενικού Σώματος και Ελληνική Ακτοφυλακής
2. **Υπουργείο Εθνικής Άμυνας**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Υπαρχηγού ΓΕΕΘΑ
  - γ. ΓΕΕΘΑ/ΕΘΚΕΠΙΧ
3. **Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείου Ειδικού Γραμματέα Δασών
  - γ. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Υδάτων
  - δ. Ειδική Γραμματεία Δασών / Δ/ση Αναδασώσεων και Ορεινής Υδρονομίας
  - ε. Ειδική Γραμματεία Υδάτων

4. **Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων / Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Υφυπουργού Δημοσίων Έργων
  - γ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Έργων
5. **Υπουργείο Υγείας**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
  - γ. Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας (Ε.Κ.ΕΠ.Υ.)
  - δ. Πρόεδρο Ε.Κ.ΕΠ.Υ.
  - ε. Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ)
Γραφείο κ. Προέδρου
6. **Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Πρόνοιας
  - γ. Γενική Δ/ση Πρόνοιας
7. **Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
  - γ. Δ/ση Αξιοποίησης Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Μηχανικού Εξοπλισμού
  - δ. Δ/ση Πολιτικής Προστασίας
8. **Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ)**
9. **Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε. (ΟΣΕ)**
  - α. Γραφείο κ. Προέδρου
  - β. Υπηρεσία ΠΣΕΑ
10. **Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ Α.Ε.)**
  - α. Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου
  - β. Διεύθυνση Ανθρωπίνων Πόρων/Τομέας Ασφάλειας Εγκ/σεων/ΠΣΕΑ
  - γ. Γενική Δ/ση Διανομής
  - δ. Δ/ση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία
11. **Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε. (ΔΕΠΑ Α.Ε.)**
12. **Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε. (ΔΕΣΦΑ Α.Ε.)**
13. **ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ Α.Ε.**
14. **Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε.)**
15. **Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ)**
16. **Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ)**
17. **ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.**
18. **Εθνικός Διαχειριστής Σιδηροδρομικής Υποδομής Α.Ε. (ΕΔΙΣΥ Α.Ε.)**
19. **ΤΡΑΜ Α.Ε.**
20. **Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Πρωτευούσης Α.Ε. (ΕΥΔΑΠ Α.Ε.)**
21. **Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (ΕΥΑΘ Α.Ε.)**
22. **Ολυμπία Οδός Λειτουργία Α.Ε.**
23. **Μωρέας Α.Ε.**
24. **Νέα Οδός Α.Ε.**
25. **Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε.**
26. **Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας Α.Ε.**

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Τάξης
3. Κ.Ε.Π.Π.
4. Β' Δ/ση
5. Γ' Δ/ση